

thinX

THEATER INNOVATIE 10.0

PORTFOLIO 2012-2014

thinX

THEATER INNOVATIE 10.0

PARK
THEATER EINDHOVEN

INHOUD

Daar is ie dan... de toekomst!	5
Wat is thinX?	7
Marcel Osterop - Toneelschrijver met een grote droom	8
ERVO	10
Parktheater Academy	11
Comedy Academy	12
Jane Eyre - Samenwerking met Vitalis WoonZorg Groep	14
Trudo Weekendschool	16
Parktheaterkoffie in een Twinkelbel-kopje	18
Straatmonologen	20
André Grekhov - Danser en creatief regisseur	22
RAAKI-project	25
Kim Leeuw - Eigenzinnige choreografe	28
Leon van der Zanden	32
Net(Anders)Werken	36
Samenwerking met Summa College Eindhoven	38
Weiland-project	39
Theaterfestival Best of the Fest	42
thinX in de toekomst	44
Wordt vervolgd...	47

**“Two roads diverged in a wood, and I –
I took the one less travelled by,
And that has made all the difference.”**

Robert Frost
Uit: ‘The Road Not Taken’, 1920

DAAR IS IE DAN... DE TOEKOMST!

Parktheater Eindhoven ziet het als haar opdracht om nog vele jaren een zeer uitgebreid programma aan te kunnen bieden aan de inwoners van Eindhoven en wijde omgeving. Een programma waarin aandacht is voor zowel de kunsten als het amusement, voor zowel het gekende als het nieuwe, voor zowel de ster als het talent. Waarin aandacht is voor dat pad, dat nog niet is bewandeld. Want ook daar, juist daar, bevindt zich de toekomst.

Tot zover waarschijnlijk niets nieuws. Maar de wereld verandert onder onze ogen. Ook de culturele wereld maakt heftige en bijzondere tijden door. En net als iedere organisatie en ieder organisme, wil Parktheater zich nog beter wapenen en voorbereiden op de veranderende toekomst. In ons programma willen we de komende jaren meer aandacht besteden aan wat zo mooi research & development wordt genoemd. Ruimte voor onderzoek en ontwikkeling. Van makers, bedenkers, spelers en publiek.

En dat hebben we **thinX** genoemd. Theater & Innovatie. Maar dan '10.0'. Voortdurend op zoek naar nieuwe versies van het bestaande, naast het bestaande, in plaats van het bestaande. Omdat we anders willen doen dan we normaal deden. In de hoop en de verwachting dat daar ook iets anders uit komt. Nog spannender, nog leuker, nog gekker, nog nieuwer. Anders dus. Maar dan wel voorbereid anders.

Dit alles om in een laboratoriumsituatie te kunnen leren, te kunnen ontwikkelen en door te kunnen geven. Zodat het theater van de toekomst nu al kan worden vormgegeven. En dan veelal vormgegeven samen met u: ons publiek, onze partners, collega's en de inwoners van onze stad. Want dat we samen vormgeven aan het theater van de toekomst, staat voor ons buiten kijf.

Onder de noemer van **thinX** zullen makers hun grenzen opzoeken en verleggen. Onder de noemer van **thinX** zullen nieuwe combinaties van spelers en publiek elkaar gaan vinden. Onder de noemer van **thinX** zullen bestaande festivals van nieuwe invalshoeken worden voorzien. En **thinX** groeit ondertussen verder, zoals het hoort bij echt research & development.

We weten niet precies waar we uit zullen komen. Maar we beginnen er aan, omdat het zinvol is. Omdat het nodig is, om in deze tijden, juist in deze tijden, te investeren in innovaties op allerlei gebied.

Voor u ligt een eerste opsomming van waar we staan we op dit moment. We willen u op de hoogte houden van de reis. U deelgenoot maken van de reis. U reisgenoot maken.

Want **thinX** is een culturele ontdekkingsreis. Voor de makers. Voor de spelers. Voor u. Voor ons. Opdat u kunt zeggen dat u er bij was vanaf het begin toen de culturele ontdekkingsreiziger zijn of haar plannen introduceerde. Opdat u kunt zeggen dat u mede heeft mogen bijdragen aan die plannen. Opdat u onderdeel bent geweest voor het theater van de toekomst.

Veel leesplezier met deze **thinX** : het theater van de toekomst, mede mogelijk gemaakt met u!

Giel Pastoor

Beweegstrateeg / directeur Parktheater Eindhoven

thinX

WAT IS THINX?

Parktheater Eindhoven introduceerde in 2012 het innovatiefonds en innovatietraject thinX. Dit staat voor theater en innovatie 10.0. Onder deze noemer vindt een veelvoud aan activiteiten plaats, die niet alleen leuk en goed zijn om nu te doen, maar die allemaal ook een bijdrage leveren aan het theater van de toekomst. En aan onze kennis van die toekomst en mogelijke invloed op die toekomst.

Het Parktheater is de uitdaging aangegaan om de toekomst van theater te onderzoeken en ondertussen dat theater ook al te gaan vormgeven. 'De brug bouwen, terwijl je er over heen loopt', wordt dat ook wel genoemd. En die brug naar de toekomst is nodig. Want wie vandaag niet innoveert, heeft morgen geen theater meer.

De opstart van thinX in seizoen 2012-2013

thinX kende in theaterseizoen 2012-2013 een vliegende start. Jonge, talentvolle makers die een speel- en oefenplek verdienen, kunnen terecht in het Parktheater. Reeds bekende makers die een andere route in willen slaan, vinden het Parktheater aan hun zijde.

Het eerste **thinX** seizoen werden de makers Marcel Osterop, Kim Leeuw, André Grekhov en Leon van der Zanden uitgenodigd om te experimenteren, zich verder te ontwikkelen, nieuwe ervaringen en kennis op te doen. Zij deden dit door onderzoekstrajecten aan te gaan, try outs en voorstellingen te maken in het theater.

Naast het begeleiden en ondersteunen van deze makers vonden er nog een groot aantal activiteiten plaats onder de noemer van **thinX**. Deze publicatie geeft een overzicht van deze activiteiten.

Op de hoogte blijven?

Wilt u op de hoogte blijven van **thinX**, bezoek dan de website WWW.PARKTHEATER.NL/THINX

Ook zullen we deze publicatie regelmatig blijven uitbreiden. Wilt u de volgende kaarten ook ontvangen, neem dan contact op met onze afdeling communicatie via COMMUNICATIE@PARKTHEATER.NL

Wat kunt u doen voor thinX?

Uw rol in thinX is groot en onontbeerlijk. In de eerste plaats natuurlijk als u een bezoek brengt of deelneemt aan thinX-activiteiten. Maar ook uw tips en suggesties over door u ontdekte talenten, die echt onze steun verdienen, kunt u onder onze aandacht brengen.

Mocht u thinX financieel willen ondersteunen, dan is dat mogelijk. Elk bedrag dat u over heeft voor dit innovatiefonds is welkom. U helpt daarmee jonge makers, jonge culturele ondernemers en projecten in de samenleving.

Uw bijdrage is fiscaal voordelig omdat het Parktheater de zogeheten ANBI-C status heeft. Dit houdt in dat het Parktheater een Algemeen Nut Beoogende Instelling is en elke gift die u doet extra fiscaal aftrekbaar is (125%).

MARCEL OSTEROP

TONEELSCHRIJVER MET EEN GROTE DROOM

2 september 2012

Alles leek mogelijk op het podium

Op de middelbare school, het Augustinianum in Eindhoven, maakte Marcel Osterop kennis met theater. Hij speelde in schoolvoorstellingen en bezocht voorstellingen met zijn klas, van cabaret tot toneelstukken. Marcel: *“Van sommige toneelstukken begreep ik nog niks, maar ik raakte er wel door gefascineerd. Alles leek mogelijk te zijn daar op het podium.”*

Landinrichtingswetenschappen

Hij deed auditie voor de Toneelschool en werd aangenomen. Oorspronkelijk had hij een ander toekomstbeeld. *“Ik hou erg van wandelen en fietsen. Het leek me mooi om Landinrichtingswetenschappen te gaan studeren in Wageningen. Ik was naar een open dag geweest toen mijn vader ’s avonds mijn kamer binnenkwam. Hij zei: ‘Mama en ik denken eigenlijk niet dat je dat moet gaan doen.’ Op school was ik namelijk vooral bezig geweest met van alles en nog wat, behalve met leren. Mijn vader zag zichzelf al een mislukte achtjarige universitaire studie betalen. Toen ben ik gaan kijken op de toneelschool, en daar werd ik nog aangenomen ook.”*

“Marcel is een veelbelovend toneelschrijver. Hij heeft een grote droom; het schrijven van een stuk als ‘Angels in America’. Ik houd van mensen met grote dromen en ondersteun hem daarom graag in het laten uitkomen van die droom. Daarnaast vind ik het interessant om een toneelschrijver in huis te hebben, omdat we daarmee het vak van toneelschrijver inzichtelijk kunnen maken voor ons publiek.”

Mons de Goede, programmeur Parktheater

Eigen gezelschap

Na zijn opleiding speelde hij bij verschillende gezelschappen. In 2006 voor het eerst bij Het Zuidelijk Toneel. Toen hij daar zijn eerste toneeltekst liet lezen, werd daar enthousiast op gereageerd. Hij mocht er een voorstelling van maken; *‘Een soort van mooi’*. Nadat hij nog twee voorstellingen maakte richtte hij een eigen gezelschap op, Cargo. *“Dat was heel tof. Maar ik ben er in 2011 mee opgehouden omdat ik de constructie van een eigen gezelschap niet bij me vond passen. We maakten twee tot drie producties per jaar. Als je die zelf schrijft en regisseert is dat echt teveel. Bovendien stopte mijn partner in crime met theater, dus was ik in mijn eentje het gezelschap. Ik dacht; dan kan ik ook net zo goed weer ‘mijn eentje’ worden, en met andere gezelschappen en mensen gaan samenwerken. Maar ik heb er heel veel van geleerd. Ik heb met programmeurs en theaterdirecteuren te maken gehad, met grafisch ontwerpers, heb aanvragen, evaluaties en begrotingen opgesteld. Het is goed om te weten wat er allemaal bij het maken van een voorstelling komt kijken, naast het schrijven, spelen en regisseren.”*

Stripverhaal zonder tekeningen

Een opleiding tot schrijver volgde hij niet. Hij leerde het zichzelf. Eerst door stripverhalen te maken, maar omdat hij niet zo goed was in tekenen, bleef alleen de tekst over. *“Dat is wat een script eigenlijk ook is, een stripverhaal zonder tekeningen. Die moet je er later bij gaan maken.”*

Zijn werk begint meestal bij kleine, herkenbare situaties. Zoals een relatiecrisis, een vriendinnenavond of een dag op kantoor. *“Het gaat dan over hoe die mensen zich verhouden tot elkaar. Hoe ze praten. Wat het groepsmechanisme is. Zoals je dat herkent uit je eigen leven. Maar omdat ik het wat uitvergroot lijken het ineens hele absurde situaties te worden. Ik laat zien hoe idioot en onbeholpen mensen eigenlijk met elkaar om kunnen gaan. Daar zit voor mij de humor.”*

Drijfveren

Marcel heeft verschillende drijfveren om theater te maken: *“Ik denk enerzijds heel simpel, omdat ik er goed in ben en me er nog in ontwikkel. Het geeft me genoegdoening en het is een uitdaging. Ten tweede houd ik enorm veel van goed geschreven komedies. Ik vind het zelf heel mooi om daar naar te kijken en vind het dus heel gaaf om dat zelf te maken en aan mensen te kunnen geven. Mijn derde reden is dat het niet over marktwerking gaat. In de theaterwereld probeer je toch zo eerlijk en zuiver mogelijk naar de wereld te kijken, zonder dat je blik vervuild wordt doordat het om geld draait.”*

De meeste dingen die je in je dagelijks leven tegenkomt draaien in feite toch allemaal daar om. Behalve natuur en kunst. Dat speelt mee, omdat ik totaal geen ondernemer ben. Ik heb geen talent voor of interesse in het verkopen van een product. Ik hecht daar niet zo'n belang aan."

Passie

Naast schrijven, speelt en regisseert Marcel ook. Wat is zijn grootste passie? *"Ik denk het schrijven. Ik zie regisseren meer als samen een tekst op het podium brengen, dus ik zie mezelf niet als regisseur. Acteren doe ik meer om geen kluzenaar te worden. Ik vind het ontzettend leuk, als ik het maar niet te vaak hoeft te doen. Maar in het schrijven is zoveel mogelijk. Als je luistert naar wat iemand zegt dan luister je nooit naar de woorden maar altijd naar de bedoeling erachter. Dat maakt woorden een gemankeerd middel om aan iemand te communiceren wat je nou eigenlijk wil. Wat ik geleerd heb in de negen jaar dat ik schrijf, is om een groot fenomeen terug te brengen naar iets kleins en herkenbaars. Dus als ik het wil hebben over immigratie en hoe de politiek daarmee omgaat, dan maak ik het kleiner door over een huisvergadering tussen drie bewoners te schrijven. Op een gegeven moment in het stuk heeft er een zwarte kat in de achtertuin gescheten. Dat is dan mijn vertaling van hoe een samenleving, de politiek, omgaat met een gevoelig onderwerp als immigratie. Daar ben ik wel beter in geworden, om steeds scherper die metafoor te vinden."*

Verbinden aan de stad

In het **thinX** traject wil Marcel buiten zijn werkkamer gaan schrijven. Hij wil het publiek inzicht geven in het vak van toneelschrijver; dus laten zien wat hij normaal achter gesloten deuren doet. *"Het is mijn vooroordeel dat je beter kunt nadenken en schrijven als je je afzondert, maar misschien is dat niet waar. Het is een cliché, alle schrijvers hebben dat. Als ze een beetje beroemd werden, namen ze een werkkamer in de bossen."*

Vanuit Het Zuidelijk Toneel kreeg hij de opdracht zich te verbinden aan de stad Eindhoven. Een mooie opdracht, vindt hij: *"Het beeld bestaat dat kunstenaars met hun rug naar de samenleving staan. Daar ben ik het totaal niet mee eens. Mijn visie op de stad wil ik verwerken in een voorstelling. Hoe ik de stad zie en de totstandkoming van de voorstelling wil ik graag delen met de Eindhovenaren. Op die manier hoop ik te laten zien dat het helemaal niet ingewikkeld of elitair is. Het is op een andere manier kijken, het anders formuleren van een visie, die je op een andere werkplek niet kunt uiten. Omdat je dan waarschijnlijk ontslagen zou worden."*

Leerdoel

Wat Marcel graag nog wil leren is stukken te schrijven van ongeveer twee uur: *"Ik loop eigenlijk tegen een spanningsboog aan die ik graag steeds langer zou willen maken. Mijn stukken zijn nu een uur en een kwartier. Hoe meer je wil vertellen over een onderwerp, hoe krachtiger blijktbaar je visie is op dat onderwerp. Eigenlijk is het 't kip-of-het-ei-verhaal. Moet ik een sterkere visie ontwikkelen of moet ik gewoon een stuk gaan schrijven van twee uur waaruit blijkt dat ik die sterke visie al heb? Maar dat is iets waar ik zelf tegenaan loop. Het publiek niet, want als een stuk van een uur leuk en goed is om naar te kijken dan denkt niemand: jammer dat het geen twee uur duurt. En tot nu toe kan ik eigenlijk alleen maar één verhaallijn schrijven waardoor mijn stuk een uur duurt. En ik wil nu meerdere, minimaal drie verhaallijnen, door elkaar heen weven. Dat is mijn leerdoel."*

Op 2 september 2012 opende de Eindhovense Stichting Regionale Verplegings Omroep (ERVO) officieel haar studio in het Parktheater, tijdens de Openhuisdag. Omdat we theater voor zoveel mogelijk mensen toegankelijk willen maken, boden we de ERVO ruimte in huis.

In een voormalige kleedkamer is de hoofdstudio van de omroep gehuisvest. De ERVO richt zich met een uitgebreid aanbod van programma's al meer dan vijftig jaar op zieken en ouderen. Met radio- en televisieprogramma's, vanuit drie studio's en op locatie. Kleinschaligheid is een troef van de omroep, luisteraars en kijkers zijn nooit ver weg.

Door de voorgenomen sluiting van de hoofdstudio in het Maxima Medisch Centrum in Eindhoven ging de ERVO in 2011 op zoek naar een nieuw onderkomen. De omroep was dan ook erg blij met de ruimte die het Parktheater ter beschikking stelde. Medewerkers van het theater hielpen bij de verhuizing en staan bij technische problemen altijd klaar om te helpen.

Cultuur is een van de pijlers van de programmering van de ERVO. Regelmatig worden theatervoorstellingen 'in huis' via de radio live uitgezonden. Zo konden luisteraars van de ERVO het afgelopen jaar onder meer genieten van '70 jaar Liesbeth List' en van 'Stef Bos, een artiest die raakt'. Ook voorstellingen in andere culturele instellingen, zoals het Muziekgebouw Eindhoven en Theater de Schalm in Veldhoven, worden geregistreerd. De omroep voldoet daarmee aan een van haar missies: zich onderscheiden van andere omroepen.

De verplegingsomroep is via een intern circuit te ontvangen in het Catharinaziekenhuis, het Maxima Medisch Centrum en in De Grote Beek. Niet alleen voorstellingen, maar ook kerkdiensten, evenementen zoals de marathon en Brabantse Dag en de thuiswedstrijden van PSV en FC Eindhoven worden uitgezonden. De buitenwereld dichterbij brengen, is daarbij het motto. Meer dan honderd vrijwilligers maken al die programma's mogelijk, dag in dag uit, week in, week uit. Hun enthousiasme vormt het cement van de organisatie.

PARKTHEATER ACADEMY

doorlopend

Educatie is een speerpunt van thinX. Niet alleen voor onze bezoekers, maar ook voor ons personeel. In dit kader is de Parktheater Academy opgezet, waarvoor inspirerende personen gevraagd worden een gastcollege te komen geven.

Sinds 2009 krijgen medewerkers van het Parktheater regelmatig de kans om artiesten en andere inspirerende personen van een andere kant te leren kennen tijdens de Parktheater Academy. Dit zijn vooral mensen uit de theaterwereld, maar ook zwemcoach Jacco Verhaeren heeft een college gegeven. In seizoen 2012-2013 werd de Academy voor het eerst opengesteld voor bezoekers, met een college van theaterproducent Mark Vijn.

Er werden onder andere lezingen gegeven door: Peter Faber, Eric Vaarzon Morel, Huub Stapel, Miranda van Kralingen, Richard Kemper, Nanine Linning, Claudia de Breij, Robert Jan Grunfeld, Ivo Niehe, Emio Greco en Bertus Borgers.

Maar de Academy is meer. Zo worden er al sinds 2009 operacursussen gegeven door operakenner en musicoloog Leo den Oudsten. In zes lessen behandelt hij de geschiedenis van de opera en leert hij de deelnemers kijken en luisteren naar opera. De cursus wordt hoog gewaardeerd, getuige de reacties van enkele cursisten: *“Erg leerzaam en enthousiast gebracht!”* en *“Een mooie manier om kennis te maken met opera. Misschien zijn zes lessen nog wel te weinig, maar u heeft er een liefhebber bij!”*

22 oktober t/m 15 december 2012

Binnen thinX geven we makers de kans zich te ontwikkelen. Lesgeven is één van de grootste passies van Leon van der Zanden, dus lieten we hem aan de slag gaan met dertien comedians. Hierdoor ondersteunden we niet alleen de ontwikkeling van zijn talent, maar ook dat van de deelnemers.

Tien weken lang werden dertien deelnemers de fijne kneepjes van stand-up comedy bijgebracht door Leon van der Zanden. Eén avond kregen de cursisten een gastles van Kristel Zweers, twee van de avonden werden gebruikt om de leerlingen zich te laten presenteren aan het publiek; één keer in Soerendonk en een (uitverkochte) eindpresentatie in het Parktheater.

Leon over de Comedy Academy in seizoen 2012-2013: *“Waar ik me sterk voor maak (en enorm van geniet) is het doorgeven van wat ik inmiddels geleerd heb in het theater. Samen met jonge mensen werken aan hun droom om ooit op een podium te staan. Niet om ze te vertellen hoe het moet, maar om ze zelf hun sterke kanten te laten ontdekken en ze daarop te leren vertrouwen. Het mooie van comedy is dat je, als je voor een groep moet gaan staan en iets moet vertellen, heel kwetsbaar bent. Daardoor pik je meteen op wat je op dat moment in je leven moet leren. Bijvoorbeeld van je onzekerheid af stappen. Die lessen komen meteen naar boven en daar kun je meteen stappen in zetten. Ik maak altijd op zo’n manier contact met mijn leerlingen dat ik ze bewust maak van wat er te leren is. Dan is het aan hen. Dit jaar was er bijvoorbeeld een man die emotioneel geblokkeerd was en steeds voor de groep ging staan met moppen. Ik vroeg hem om iets te vertellen wat echt van hem was. Hij heeft er zes lessen over gedaan, maar brak toen opeens en ging iets vertellen over zijn vader. Het was nog niet grappig, maar het raakte ons wel, de rest van de groep zat in tranen. Het is voor hem fantastisch geweest, puur door de vorm van stand-up comedy.”*

Interviews met deelnemers

Vincent van Lier (36)

Was dit je eerste keer Comedy? Ja. En het deed niet eens echt pijn.

Waarom heb je meegedaan? Omdat de Comedy Academy me meteen heel erg leuk leek en ik wel toe was aan een originele en niet alledaagse uitdaging. Dat bleek het achteraf trouwens ook te zijn. Heel wat anders dan voor klanten presenteren, waarbij je af en toe een grapje maakt. Want nu móet je leuk zijn. En dat is hele andere koek. Daarnaast kreeg ik uit mijn omgeving verdacht vaak te horen dat ik iets met mijn gevoel voor humor moest gaan doen. Al waren dat hele andere dingen dan cabaretier worden.

Wat heb je geleerd? Dat timing bij stand-up comedy essentieel is. En dat grappen die je zelf te slecht vindt toch leuk kunnen zijn. En andersom. Helaas.

En wat ga je er nu mee doen? We hebben als deelnemers aan de Comedy Academy met elkaar afgesproken om nog regelmatig af te spreken, materiaal op elkaar uit te testen en ik ben op het moment bezig met het organiseren van een nieuwe comedy avond. Daarnaast zou ik een vervolg op de Comedy Academy erg leuk vinden!

René van Rooij (40)

Was dit je eerste keer Comedy? Niet als je cabaret en comedy over één kam scheert.

Waarom heb je mee gedaan? Het leek me inspirerend. Bovendien weet ik van mezelf dat ik een stok achter de deur nodig heb om ook daadwerkelijk wat te doen. Deze workshop was een fantastische stok.

Wat heb je geleerd? Dat het hard werken is om in korte tijd een mooi, samenhangend, maar daarom niet minder onzinnig verhaal in elkaar te draaien, in de kop te stampen, en overtuigend op het podium te brengen.

En wat ga je er nu mee doen? De optredens die met deze workshop verbonden waren wisselend qua succes, maar wat ze gemeen hadden was dat ik het zelf vooral erg leuk vond om te doen. Met dat in mijn achterhoofd houd ik de open podia in de gaten.

Mathijs van der Palen (24)

Wat dit je eerste keer Comedy? Nee, dit was mijn derde cursus en vijfde optreden.

Waarom heb je mee gedaan? Ik had hier voor al twee cursussen gevolgd bij Leon van der Zanden maar heb er daarna niet veel meer mee gedaan. Ik had het te druk met mijn studie en dacht dat ik mijn inspiratie kwijt was. Vorig jaar liep ik stage bij het Parktheater en zag in de nieuwe brochure Leons comedycursus. Toen kreeg ik weer zin om mee te doen en heb ik mij ingeschreven. En als je de kans krijgt om op te mogen treden in het Parktheater, dan pak je die zeker.

Wat heb je geleerd? Ik heb geleerd mijn fantasie meer te gebruiken. In mijn eerste optredens maakte ik niet veel gebruik van mijn fantasie omdat ik het gênant en niet grappig genoeg vond. Kristel Zweers, van wie we gastles kregen, heeft mijn stukje toen gezien waarin ik vertelde dat ik door mijn dyslexie veel fantasie heb. Ze had graag dat ik die fantasie vorm gaf op een manier zoals bijvoorbeeld Hans Teeuwen dat doet. Mijn optreden in het Parktheater was dan ook heel anders dan de try-out drie weken eerder in Soerendonk. Ik heb meer mijn fantasie toegepast en daarnaast heb ik ook meer zelfvertrouwen gekregen.

En wat ga je er nu mee doen? Ik ga er in de toekomst zeker iets mee doen, maar op dit ogenblik gaat mijn studie voor. Nu wil ik vooral optreden als hobby en misschien heb ik geluk en wordt het later mijn beroep.

Gerrie Smits (36)

Was dit je eerste keer Comedy?

Dit was niet mijn eerste keer comedy, een aantal jaren geleden heb ik al een workshop gedaan bij Leon, en vanaf dat moment ben ik eigenlijk verslaafd aan het podium, het publiek en de spanningen voor een optreden, elke keer genieten!

Waarom heb je meegedaan? Ik merkte dat ik nog niet precies 'mijn stijl' had gevonden. Nu wel, eindelijk na al die jaren.

Wat heb je geleerd? Ik heb geleerd om het verhaal in grote lijnen te kennen, en zodra ik op het podium sta, gewoon niet na te denken en gaan vertellen. In het verleden hield ik me te strak aan m'n tekst. Nu sta ik veel ontspannender. En om een nieuw stuk te schrijven heb ik ook goeie tips opgepikt van onze Leon.

En wat ga je er nu mee doen? Samen met Arian Compen en Femke Bruls zijn wij 3xniks. Een comedy groepje die regelmatig te vinden zijn in Nederland en België. In het Parktheater was het het eerst dat ik op 'de nieuwe manier' mijn set deed. En het ging heel goed, al zeg ik het zelf. Het voelde veel relaxter aan, en dan pik je ook meer mee van wat er om je heen gebeurt.

Parktheater Eindhoven
Vitalis WoonZorg Groep

Jane Eyre

Regie van Gregor

PARK THEATERS
Vitalis WoonZorg Groep

16 t/m 21 november
(vr. 16 première) Kamelen 18.00 uur

JANE EYRE

SAMENWERKING MET VITALIS WOONZORGGROEP

16 t/m 21 november 2012

Via thinX wordt nadrukkelijk werk gemaakt om de generaties met elkaar te verbinden. Op het podium, in de foyer, in de stukken die gespeeld gaan worden en in de overdracht van waarden, verlangens en ideeën. En vooral in het doorgeven van het plezier en het mooie van theater. Omdat we het belangrijk vinden om alle generaties bij het theater te blijven betrekken, gingen we de samenwerking aan met WoonZorgGroep Vitalis, een woonzorggroep voor hoogbejaarden.

Van 16 t/m 21 november 2012 had Parktheater Eindhoven honderden jaren levenservaring en wijsheid op het podium; een aantal hoogbejaarde bewoners van Vitalis Wilgenhof brachten, samen met zelfstandig wonende ouderen uit Eindhoven, de toneelvoorstelling 'Jane Eyre'. Dit was een project van het Parktheater en Vitalis, waarbij de kracht van ouderen voorop stond. Alle rollen in het stuk werden vertolkt door mensen van boven de zeventig. Om deze acteurs te vinden werden er audities gehouden in het Parktheater.

Zowel Vitalis als Parktheater Eindhoven vinden het tijd voor een andere kijk op oud. Ouderen zouden niet alleen in beeld moeten zijn als 'mensen die achter de geraniums zitten' of als 'probleem van vergrijzing'. Het is tijd dat ouderen gewoon weer midden 'op het toneel' staan. In 'Jane Eyre' deden zij dat letterlijk. De voorstelling was intens, ontroerend en uniek in zijn soort. Maar 'Jane Eyre' liet vooral zien dat ouderdom en ongemakken als dementie, stramheid en spraakproblemen niet in de weg hoeven te staan.

De voorstellingen waren volledig uitverkocht en de reacties van publiek, pers en medewerkers waren positief. Bezoekster Jeanne schreef op onze website: "Wat deden de bejaarden het geweldig!! De dementie was een verrijking voor het stuk en wat werd er respectvol met elkaar omgegaan!"

De regie was in handen van Ivo van Megen (ZTHollandia, NTGent), coördinator Kunst & Cultuur bij Vitalis WoonZorggroep.

TRUDO WEEKENDSCHOOL

4 november 2012

Educatie is een belangrijk speerpunt van thinX. Niet alleen voor onze huidige, maar ook voor onze toekomstige bezoekers. We gingen de samenwerking aan met de Trudo Weekendschool, om hun leerlingen kennis te laten maken met ons theater en het vak.

De Trudo Weekendschool is een 'school' voor leergierige kinderen uit economisch zwakkere wijken die gemotiveerd zijn om hun perspectief te verbreden. Een school die kinderen expliciet uitnodigt om verder te kijken, meer te vragen, meer te dromen en meer te durven. Gedurende drie jaar maken ze op zondag kennis met kunst, cultuur, maatschappij en wetenschap. Ze duiken in een boeiende wereld, waarmee ze van huis uit waarschijnlijk niet zo gauw in aanraking komen.

Op de Weekendschool krijgen de leerlingen les van gastdocenten. Dit zijn vak experts die met passie komen vertellen over hun beroep. Journalisten en doktoren, advocaten en architecten, rechters en politici laten hen zien, horen en ervaren wat er allemaal bij hun vak komt kijken. Ze halen de buitenwereld naar binnen, maar gaan er ook zelf op uit.

Rondom het thema theater kwam de school op bezoek in het Parktheater. Ze kregen een rondleiding, waarbij de leerlingen alles mochten vragen over hoe het er vóór en achter de schermen aan toe gaat. Vervolgens kregen ze een workshop theatertechniek. De kinderen leerden lichtsferen maken. Ze mochten het licht stellen en kleuren hiervoor uitkiezen. Jeugdtheatergezelschap Hetpaarddatvliegt gaf een workshop toneelspelen. Ook mochten de leerlingen een voorstelling bijwonen.

PARKTHEATERKOFFIE IN EEN TWINKELBEL-KOPJE

26 november 2012

Het Parktheater geeft meer ruimte aan groepen uit de samenleving om het theater te benutten. Van ondernemers tot studenten en van scholieren tot buurtbewoners. Omgekeerd zal het Parktheater steeds meer betrokken raken bij projecten in de stad en in de samenleving. Onze samenwerking met Twinkelbel is hier een voorbeeld van.

Samen met de bezoekers heeft Parktheater Eindhoven in november 2012 een koffiemelange geselecteerd die onder de naam Parktheaterkoffie wordt geschonken. Het is een volle, krachtige koffie van een melange van Arabicabonen. De koffiebonen zijn biologisch en fairtrade.

De koffie wordt in kop en schotels geschonken die speciaal voor het Parktheater zijn

ontworpen in samenwerking met Twinkelbel. Twinkelbel is een initiatief van Lunet zorg, die in Brabant een breed en gevarieerd pakket biedt van zorg en ondersteuning aan mensen met een (verstandelijke) beperking. De koffiebonen en het servies zijn te koop in het Parktheater.

Nieuw leven

Op initiatief van Marjolein Schillemans kreeg het oude servies een tweede leven. De glazen, kopjes en schotels werden aan drie doelen geschonken:

- **Hotel Con Corazon:** een hotel in Granada, Nicaragua. De winst van het hotel wordt voor 100% geïnvesteerd in lokale educatieprojecten. Er wordt samengewerkt met plaatselijke scholen en onder andere geïnvesteerd in bijles, buitenschoolse activiteiten en het vergoeden van lesgeld. WWW.HOTELCONCORAZON.COM
- **10-site:** een opvang voor kinderen van 12 – 22 jaar, met een christelijke identiteit. Het opvanghuis is in oprichting. In juni 2013 is begonnen met de bouw. WWW.10-SITE.NL
- **Stichting M.O.V.:** zij ondersteunt een middelbare school voor meisjes in Kenia. WWW.STICHTINGMOV.NL

Parktheater en Neos

Muz.v. Timo Matzean, Tigré Blanco, Deewis, Bertus Bongers, Pella Faber en Geert Christouf

Opzondere theatervoorstelling waarin (na) dak- en thuislozen over hun strijd vertellen
Van 16 december tot 17 december 2016

STRAATMONOLOGEN

SAMENWERKING MET NEOS

10 en 11 december 2012

Het Parktheater geeft meer ruimte aan groepen uit de samenleving om het theater te benutten. Van ondernemers tot studenten en van scholieren tot buurtbewoners. Omgekeerd zal het Parktheater steeds meer betrokken raken bij projecten in de stad en in de samenleving. Onze samenwerking met NEOS is hier een voorbeeld van.

Binnen **thinX** onderzoeken we de plek van het Parktheater in de samenleving en de plek van de samenleving in het Parktheater. Hoe kunnen we maatschappelijk verantwoord ondernemen? Is er een drempel om het theater te bezoeken? Zo ja, hoe nemen we die weg? Dit doen we onder andere door samenwerkingen aan te gaan met maatschappelijke organisaties in Eindhoven, zoals Neos. Hierdoor leren niet alleen nieuwe spelers, maar ook nieuw publiek het Parktheater kennen.

De wereld van dak- en thuislozen

Hoe komt een mens zo ver dat hij dak- of thuisloos raakt? Omdat iemand lui, dom of slecht is? Of kan het iedereen overkomen? Deze vooroordelen werden uitvergroot in de voorstelling 'Straatmonologen', die een intieme kijk gaf in de strijd van dak- en thuislozen. Cliënten uit de maatschappelijke opvang vertelden hun eigen verhaal; aangrijpend, ongecensureerd en hier en daar heel dichtbij.

Door de straatmonologen als een theaterstuk te brengen probeerden stichting Neos (maatschappelijke opvang Eindhoven), Parktheater Eindhoven en een aantal artiesten onder wie Theo Maassen, Tigre Blanco, Denvis, Bertus Borgers, Peter Faber en Geert Chatrou, aandacht hiervoor te vragen. Van een straatmonoloog naar een dialoog op basis van begrip en respect.

De inzet van alle betrokkenen voor 'Straatmonologen' was belangeloos. De opbrengst van de voorstelling, €12.000,-, wordt gebruikt om de voorstelling op te kunnen voeren bij instanties en scholen, om zo in gesprek te komen over dak- en thuisloosheid. Het stuk kreeg voor aanvang veel aandacht door een filmpje waarin Theo Maassen vermomd als dakloze bedelt op straat, waarbij hij wordt aangesproken door stadswachten.

Het filmpje werd een zogenaamde *Viral*; het werd in korte tijd veel bekeken en verspreid via social media en blogs. Onder andere in het Algemeen Dagblad en op de blog van tijdschrift Linda werd aandacht aan het filmpje besteed.

De voorstellingen waren allemaal uitverkocht en de reacties van bezoekers waren positief. Het Eindhovens Dagblad kopte: "Straatmonologen raken tot in iedere vezel" en wethouder Mary Fiers twitterde: "Bijzondere levensverhalen van bijzondere mensen #straatmonologen #neos #parktheater."

ANDRÉ GREKHOV

DANSER EN CREATIEF REGISSEUR

21 december 2012

“Met André hebben we een wereldkampioen in huis. Hij heeft de top bereikt in zijn vakgebied en heeft besloten om zijn proces te delen met jonge mensen die dezelfde droom hebben als hij en hem als rolmodel zien. Verbeeld je dat Sven Kramer dat zou doen met jonge schaatsers, dat zou fantastisch zijn voor jong talent. André wil zichzelf, maar ook het talent van zijn leerlingen, verder ontwikkelen door een vertaling te maken van de battles naar het theater. Hij probeert een nieuw genre te ontdekken. Wij ondersteunen hem graag in die uitdaging.”

Mons de Goede, programmeur Parktheater

Drosha

André Grekhov is in de breakdancewereld beter bekend als Drosha, een verdraaiing van Androesja, de koosnaam die zijn moeder hem gaf. Als kind gaf zijn moeder hem snoepjes als hij danste voor de visite. Op zijn tiende kreeg hij stijldanslessen op school en won daarmee zijn eerste prijs. Op zijn 14e verhuisde hij met zijn familie van Rusland naar Veldhoven. In 1997 zag hij de clip van het nummer ‘it’s like that’ op televisie, waarin groepen jongens en meisjes tegen elkaar battelen. *“Iedere keer dat die clip gedraaid werd, probeerde ik het na te doen. Kort daarna las ik een artikel in een Amerikaans hiphoptijdschrift, ‘Source’, over Rock Steady Crew. Daarbij stonden foto’s van freezes. Die probeerde ik na te doen. Ik kan me nog goed de eerste keer dat een freeze lukte herinneren. Eind ’97 kwam festival ‘Planet Rock’ naar het Beursgebouw in Eindhoven. Dat was een life changing event. Daar waren de beste rappers en graffitischrijvers uit Amerika, de hele Rock Steady Crew was er. Ik zag voor het eerst battles op het podium, van mensen uit Frankrijk en Hongarije.”*

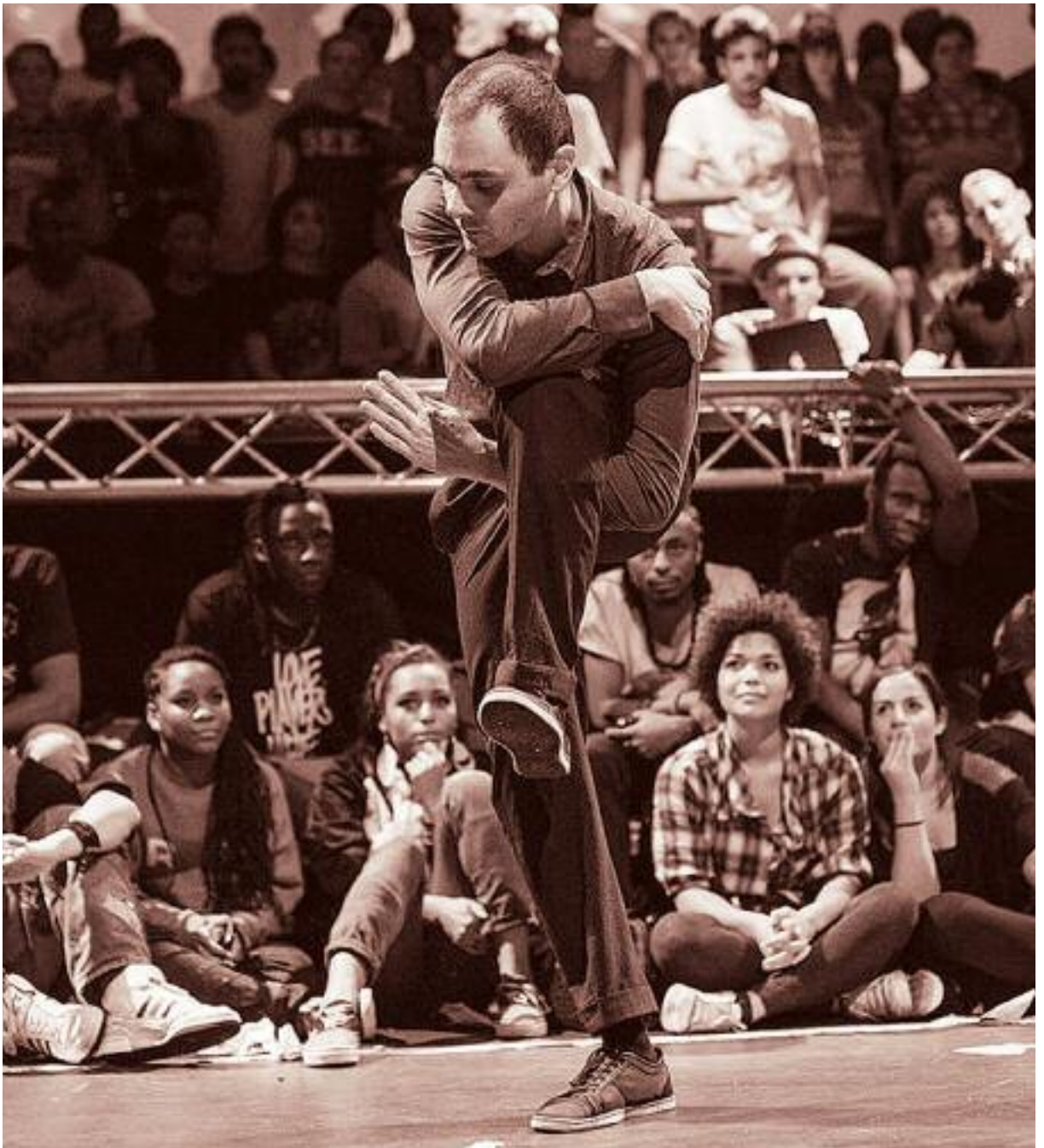

Hiphop winter

André richtte een breakdance crew op: Stepside B-Boys. Ze trainden in jongeren centrum Dynamo, totdat het werd gesloopt. *“Toen Dynamo weg was kwamen we in de hiphop winter. De kweekvijvers waren weg, dus er kwam geen nieuwe aanwas van breakers meer. Tussen 1997 en 2001 trainden we maar met zijn drieën, we wisten niet wie er verder nog bezig waren in de omgeving. Internet en social media waren er nog niet. Heel af en toe kreeg je een flyer voor een jam. Dan gingen we gewoon, of het nou in Groningen of Rotterdam was. De nieuwe Dynamo werd een verzamelplek voor iedereen uit de omgeving die zich met Hiphop bezighield. Ik had inmiddels de crew Head2Toe opgericht, ondertussen was ook Rugged Solutions gevormd. Er waren weer drie of vier groepen in de regio, de renaissance begon. Op dat moment begon de profilering van Eindhoven als dansstad. Eerst werd de scene gedomineerd door Amsterdam en Rotterdam, maar vanaf 2006 komen de sterkste groepen uit Tilburg en Eindhoven.”*

Kartrekker

André studeerde aan de Design Academy, maar bleef zich intensief met dans bezighouden: *“HBO met dans combineren oké, maar Design Academy met iets anders combineren is bijna niet te doen. Eigenlijk wist ik al sinds mijn 20ste dat ik serieus met dans door moest gaan. Ik profileerde mezelf als kartrekker in Eindhoven, als iemand die ook aan de achterkant veel deed. Veel jongens willen zelf gewoon goed dansen, maar ik heb de winter doorgemaakt en weet wat er*

nodig is om die te doorstaan. We moesten actief op zoek naar mogelijkheden. Ik ben met Angelo Martinez projecten op gaan zetten bij Dynamo. We zijn langs allerlei scholen gegaan met dansers, dat was toen nog nieuw. Ik heb twee rivaliserende groepen, Head2Toe en Rugged Solutions bij elkaar gebracht, om een vuist te maken. Toen mensen hoorden dat wij samen trinden, wilden ze mee komen doen, overal vandaan. Hoe zorg je dat er een nieuwe generatie dansers komt? Zodat ik niet de laatste ben die de kar trekt. Ik ben naar partners gaan zoeken binnen de danswereld, op de academies en tot de conclusie gekomen dat er voor ons niets was. Als ik in die tijd een goede breaker, die alle battles wint, zou moeten doorsturen naar een opleiding, zou ik dat niet doen, omdat ze een balletdanser van hem zouden maken. Nu is er een beweging gestart die de hiphop serieus neemt. Dat was altijd mijn doel.”

Juste Debout

André volgde nooit een dansopleiding, is een autodidact. Toch won hij in 2012 Juste Debout in de categorie experimental: *“Juste Debout is de koning van alle battles. Ik keek altijd, maar ik deed niet mee, omdat ik het niveau te hoog vond. In 2012 schreef ik me in, wetende dat ik ging winnen. Mijn dans was op dat moment zo goed dat ik wist dat niemand er tegenop kon.”*

André won door zijn unieke, experimentele stijl: *“In welk genre dan ook, of je nu danser, architect of schilder bent is het heel moeilijk om een eigen, unieke stijl te creëren. Ik ben nu de belichaming geworden van de artistieke hiphop. Ik kan mijn rare stijl aan mensen aanleren, want ik weet precies hoe ik die heb ontwikkeld en wie mij geïnspireerd heeft. Originaliteit bestaat niet. Mensen noemen me origineel, ik niet. Ik heb het gejat*

van iemand anders. Ik doe aan hiphop antropologie. Als ik een danser zie, ga ik achterhalen door wie hij geïnspireerd is, tot ik bij de danser uitkom die de stijl voor het eerst liet zien. Maar ik maak het me eigen. Hopelijk verzin je eens in de tien jaar een nieuwe move. Om dat te doen heb ik mijn knowhow vanuit de Design Academy toegepast en ben ik een jarenlang researchtraject begonnen. Ik heb in 2012 dingen laten zien die niemand toen deed. Maar zodra je het laat zien, is het klaar. Mijn tien jaar is niet voor niets geweest, maar ik kan wel opnieuw beginnen, want nu is het common knowledge.”

Het winnen van Juste Debout is de hoogste prijs die je kunt behalen binnen de hiphopdans. Hoe gaat André nu verder? *“Ik ben meer dan ooit met de filosofie en de psychologie van de dans bezig. Niet het fysieke. Ik ben heel reflectief, wat deed ik, hoe deed ik dat? Ik heb een half jaar geanalyseerd hoe ik die wedstrijd gewonnen heb. Ik wil wel weten waar het aan lag, want daaraan koppel ik een trainingsmethode. Ik wil mensen coachen om ze op hetzelfde level te krijgen.”*

Festival Parkdans

André's liefde voor theater ontstond tijdens de Week van de Dans in Tilburg: *“Daar waren alleen maar ballet- en moderne dansers. Die week heeft een wereld voor me geopend. We hebben heftige voorstellingen gezien van naakte dansers, op rare muziek, maar ik vond dat wel intrigerend. Het maakproces van een theatervoorstelling en het gevoel is prachtig. Je kunt mensen raken. Die week deed me beseffen dat als ik de theatertaal ook nog zou snappen, ik als danser nog veel beter zou worden. Toen begon de steen te rollen. Hun organisatie kwam in contact met de organisatie van Parkdans. Onderdeel van Parkdans was toen een koppeling tussen amateurs en professionals, waarbij ik werd gekoppeld aan Johnny Lloyd. Mijn optreden op Parkdans heeft nu iets van 4.000 views op Youtube, ik krijg er nog steeds reacties op, van Boston tot Tokyo. Ik besepte dat theater een wereld was waar we als Hiphopdansers impact konden hebben.”*

Professionalisering Hiphopdans

André ziet theater als een belangrijke stap in de professionalisering van Hiphopdans: *“Om professional te worden moet je kunnen battelen, lesgeven en in het theater kunnen staan. Dat brengt een hele nieuwe ontwikkelingscurve met zich mee. Ik zie dat bijna alle goede dansers nu ook theater doen. En dat zijn ghetto boys, die dan ineens hun hart en ziel moeten openen om het theatrale proces door te gaan. Zij gebruiken die ervaring in de battles. Wat je in het theater leert is performen als mens. Je techniek leer je ergens anders. Maar in een theater kunnen staan en indruk kunnen maken op publiek, dat moet je hier leren.”*

Leerdoel

Binnen **thinX** wil André zich vooral richten op de ontwikkeling van vaardigheden die hij achter de schermen nodig heeft: *“Coördinatie, praktische dingen. Ieder project staat of valt daarmee. Productie kost me nog veel moeite, tijd en stress. Maar de achterkant is nu belangrijk voor mij. Daarin kan ik mijn visie kwijt, die gaat verder dan het vormgeven van de dans, Ik wil geen choreograaf worden, de dansers moeten zelf het stuk maken. Ik vind het interessanter om te formuleren wat we willen bereiken op zo'n avond. Mijn kracht is mensen verbinden, produceren, regisseren.”*

RAAK! -PROJECT

27 januari 2012 t/m 12 mei 2013

Naast de helpende, innovatieve hand voor makers op het podium, is Parktheater via thinX ook gestart met het coachen, begeleiden, opleiden van talenten achter de schermen. Uit die kweekvijver zal als vanzelf de nieuwe cultureel ondernemer, toekomstige theaterdirecteur en potentiële Parktheatermedewerker opstaan. Het RAAK! project is hier een voorbeeld van.

RAAK! is een project geïnitieerd door drie studenten Film- Televisie- en Theaterwetenschap van de Universiteit van Utrecht, in samenwerking met het Parktheater. Annick, Alice en Sophie (19, 19 en 20 jaar) wilden praktijkervaring opdoen op het gebied van productie, regie en marketing, door het organiseren van een talentenshow. Hiermee ontwikkelden zij niet alleen hun eigen vaardigheden, maar boden ze ook een kans aan kinderen tussen de 8 en 14 jaar om podiumervaring op te doen en hun talent te ontwikkelen. Tussen de bedrijven door kregen de studenten theatercolleges van Parktheatermedewerkers. Zo gaf directeur Giel Pastoor een college over hoe je theaterdirecteur wordt en hoe die functie er in de toekomst uit zou kunnen komen te zien.

Sophie Jansen hield gedurende het proces een dagboek bij. Hieronder fragmenten uit haar dagboek.

Auditiedag RAAK! – 27 januari

De dag begon al vroeg om alles voor te bereiden. Ondertussen druppelden de dolenthousiaste kinderen binnen. Sommigen stonden zelfs al een halfuur te vroeg in de kou voor de deur. Ze leken allemaal wat gespannen (de ouders ook), maar hadden er vooral veel zin in.

Niet veel later nam Oscar de Boer de groep over voor een workshop podiumpresentatie. We vonden het belangrijk dat de kinderen ontspannen aan de dag begonnen en dat ook het groepsgevoel werd versterkt. Na de workshop van Oscar hebben we de kinderen meegenomen naar de Philipszaal om ze te laten zien op welk podium ze straks auditie moesten doen. Vervolgens kregen de kinderen een rondleiding door het decor van de musical Annie door castlid Henk van den Bos! De insteek van Henk was vooral om te laten

zien dat het achter de schermen niet alleen 'glitter and glamour' is, maar dat het hard werken is.

Hierna was het dan toch echt tijd om auditie te gaan doen. We verdeelden de groep in twee en namen de helft weer mee naar de Philipszaal. De andere helft bleef achter in de Kameleon voor een spelworkshop van Amy Beekmans. De kinderen in de Philipszaal namen allemaal plaats achter rij 1, om te leren van de optredens van hun mede-auditanten. De jury bestond uit projectgroepleden Annick en Alice, Ramses van Oers en Oscar. De kinderen hebben stuk voor stuk met veel lef fantastische audities gedaan en de jury heeft ze veel positieve feedback kunnen geven. Ook een speciaal compliment voor de mannen van techniek, die een paar vreselijke mooie speciaaltjes (licht) hadden hangen, zodat het net leek of de kinderen echt in een show aan het optreden waren.

We hebben veel zangeressen en danseressen voorbij zien komen, een fantastische pianist, een paar leuke toneelstukjes. Ook was er een drummer. Kortom, genoeg materiaal om een hele gave show mee te maken! We hebben besloten twintig acts door te laten. Deze acts gaan we coachen en waar nodig mixen en in elkaar schuiven, zodat de show één lopend geheel wordt.

Workshopdag 1 (24 februari)

Om 9:15 was iedereen, ondanks de sneeuw, present. We zijn de dag begonnen met een belangrijk onderdeel van de uiteindelijke show: het openingsnummer. De kinderen hebben van danscoach Suus een dansje aangeleerd gekregen op 'Live While We're Young' van One Direction. Het was verbazingwekkend hoe snel ze de pasjes oppikten! Zelfs de jongens die normaal veilig zachter een drumstel of een piano zitten, deden enthousiast mee. En dit is pas dag één!

Na de lunch (vooral de knakworsten waren een groot succes!), zijn de kinderen verdeeld over vijf kleedkamers/ruimtes. In het hele gebouw was muziek en talent te horen. We hadden zeven fantastische coaches geregeld voor zang, dans, spel, drum, piano en breakdance. Elke coach heeft alle acts één voor één behandeld en de kinderen voorzien van tips en advies. Wat opviel is dat de kinderen veel ontzag hadden voor

de professionals, alles ter harte namen en echt hun best deden hun act te verbeteren.

Het lichtplan wordt trouwens ook gemaakt door studenten, namelijk door Luc, Jop en Jaco van het St. Lucas. Zij zijn naar aanleiding van zondag ook met veel enthousiasme aan de slag gegaan en we zijn heel benieuwd naar al hun creativiteit. De kaartverkoop gaat ook al goed. 120 in dit stadion is niet verkeerd.

Workshopdag 2 (7 april)

En ook workshopdag 2 ging weer beter dan we eigenlijk hadden gehoopt. Een goede voorbereiding is dus écht het halve werk. Vroeg in de morgen hebben we alle coaches en kinderen weer op laten komen draven voor nog twee uurtjes individuele coaching. Na de warming up hebben ze nog even kort kunnen werken aan hun act. Het was fijn om te zien dat sommige kinderen de tips van de vorige keer heel erg ter harte hadden genomen en flink hadden geoefend. Na de lunch was het weer tijd om het openingsnummer te repeteren. Spannend, want hoeveel zouden ze ervan hebben onthouden? Gelukkig zat het er na tien minuten al weer in. Elke keer als ze alle 26 aan het dansen zijn worden we helemaal blij en hebben we weer genoeg energie om het project de komende weken goed aan te pakken. Zo leuk!

Uiteindelijk als laatste het spannendste onderdeel van de dag: de doorloop. We zijn immers geen getrainde regisseurs, maar proberen hier toch een hele show aan elkaar te regisseren en hadden wat inventieve overgangen bedacht. Of die werken in de praktijk, is toch altijd maar de vraag. De kinderen vonden het leuk om elkaars stukjes te zien, sommigen hadden echt een hele vooruitgang geboekt. Al met al een héle opluchting, we zijn allemaal op de goede weg.

Verder was Thieu Schraven (13 jaar) de hele ochtend aanwezig in verband met de documentaire die hij over RAAK! gaat maken en hebben Jaco, Jop en Luc van het St. Lucas de hele dag hard gewerkt om te kijken of hun lichtplan in de praktijk ook gaat werken. En dan kunnen wij nu aan de slag met het enorm gedetailleerde draaiboek dat er moet komen. We zijn al op driekwart van het project, ergens ook wel jammer.

Eindshow RAAK! (12 mei)

De eindshow van RAAK! afgelopen zondag - en daarmee het hele project - was een groot succes, om verschillende redenen:

- Veel kinderen zijn zelfverzekerder en socialer uit het proces gekomen
- Veel kinderen hebben zich binnen hun discipline (zang, dans) enorm verbeterd

- Er zijn vriendschappen gesloten
- De kinderen hebben alles onthouden wat we hadden gerepeteerd, waardoor de show heel soepel verliep
- Alle ouders waren ENORM enthousiast! We hebben veel complimenten gekregen over hoe de show in elkaar zat
- Ook op technisch vlak is er niks mis gegaan (hulde aan onze mannen!). Zelf ben ik ook geen enkele cue vergeten, alle overgangen in de show verliepen vlekkeloos (dat was héél spannend, maar gaaf om te doen!)
- Alice en Annick hebben samen met een aantal begeleiders het 'achterhuis' perfect gemanaged, de kinderen waren steeds op tijd op de juiste plaats, zonder problemen

Al met al hebben zowel de kinderen als wij er dus enorm veel van geleerd! We zijn heel erg tevreden over de eindshow en over hoe het hele project verlopen is. Natuurlijk waren er problemen en was er stress, maar niks dat onoverkomelijk bleek! We zijn Giel enorm dankbaar voor de kans en ook wel een beetje trots op onszelf dat we dit op twintigjarige leeftijd hebben weten neer te zetten. :)

Hopelijk is dit het begin van een leven vol mooie producties, waaraan wij onze medewerking mogen verlenen.

“Kim durft risico’s te nemen. Ze probeert een eigen taal te maken, zonder enige restrictie. Ze volgt niet de gebaande paden en haar grote voorbeelden, maar ontwikkelt een eigen idioom. Ze heeft een eigenheid en eigenzinnigheid die we haar graag verder laten ontwikkelen.”

Mons de Goede, programmeur Parktheater

Nieuwe stap

Kim Leeuw is choreografe. In 2009 studeerde zij af aan de Fontys Dansacademie in Tilburg. Sindsdien maakte zij een aantal werkplaatsproducties voor Theaterplan, werkt ze voor amateurgezelschappen en als CKV docent en heeft ze met een collega een danseducatie project opgezet. Kim is echter klaar om een nieuwe stap te maken in haar carrière, die uiteindelijk moet leiden naar de internationale top van choreografen.

Mini Playbackshow

Haar eerste podiumervaring deed Kim op bij de Mini Playbackshow, waar ze Taylor Dane nadeed. Vervolgens ging ze op dansles: *“Toen ik acht was, ben ik naar Balletstudio Valentijn gegaan om jazzballet te volgen. Ik ben eigenlijk vrij laat gaan dansen. Daar baal ik nu best van. Ik was achteraf graag op mijn vierde klassiek ballet gaan doen, ik ben daar nu pas op mijn twaalfde mee begonnen. Ik heb niet het perfecte lichaam. Ik denk dat als ik eerder de klassieke techniek had geleerd, dat wel iets had uitgemaakt.”*

Dansacademie

Op de middelbare school, het Sint Joris College, volgde ze een speciaal lesprogramma, waardoor ze veel tijd aan dans kon besteden: *“In het begin was het geweldig maar het laatste jaar werd ik er niet meer gelukkig van. Ik was alleen maar aan het dansen en vroeg me af er nog meer was dan dat. Dus toen ben ik zeven jaar gaan werken. Ik ben Aerobics instructrice geweest, heb met moeilijk opvoedbare kinderen gewerkt. Echt van alles gedaan. Soms danste ik dan een jaar*

helemaal niet, dan weer wel. Maar het bleef toch iedere keer terugkomen. Op een gegeven moment werkte ik fulltime in een telefoonzaak en daarnaast danste ik nog acht uur in de week. Ik was 23 en merkte dat het werk dat ik deed ook niet was wat ik wilde. Ik wilde iets creatiefs gaan doen. Toen heb ik auditie gedaan voor de dansacademie. Vanaf het eerste moment daar was het raak.”

Comfortzone

Kim maakt nu moderne choreografieën, ondanks dat ze eerst jazz danste: “Ik wil altijd dingen doen die ik nog niet ken. Ik heb in mijn eerste jaar op de academie meteen gekozen voor danstheater, omdat dat iets was wat ik nog niet kon. Ik kon niet improviseren, vond het eng en raar. Maar ik wilde iets doen wat buiten mijn comfort zone lag, om mezelf voor een uitdaging te stellen. Na een half jaar dacht ik: dit is het.”

Kim vindt het leuk om zelf te dansen, maar nog veel leuker om choreografieën te maken voor dansers: “Ik kan daar dagenlang over dromen. Bij repetities vergeet ik ook altijd de pauze. Ik vind het zo mooi, ook met de drie danseressen waar ik mee gewerkt heb voor **thinX**. Ze staan daar en doen iets en dan denk ik: ja!”

Inspiratie

Kim laat zich vaak inspireren door boeken en films, vooral autobiografieën en waargebeurde verhalen. Ze maakt veel materiaal zelf, maar laat het ook ontstaan, werkt met wat de dansers haar bieden: “Ik ga naar de studio en ga gewoon bewegen. Dan ontstaat er iets, wat ik vervolgens mijn dansers aanleer en waar zij weer op reageren. Ik werk vaak met onderwerpen, thema’s, maar daarnaast ben ik ook met abstracte dans bezig, om mijn idioom te ontwikkelen. Ik maak vaak duetten of trio’s, bijna nooit solo’s, omdat de thema’s waar ik mee werk vaak te maken hebben met conflicten tussen personen, over relaties, of de psyche van de mens. Ik heb het bijvoorbeeld al over borderline gehad en dissociatieve persoonlijkheidsstoornissen. Ik vind dat interessant, omdat je daar vaak alleen maar theorie over leest. Op Youtube filmpjes zie je wel hoe mensen zijn die dat hebben, maar ik wil dat vertalen naar beweging, om het publiek op een andere manier in contact te laten komen met het thema.”

Onderzoek

Kim werkte binnen **thinX** aan een onderzoek naar hoe ze liftechniek kon gebruiken in haar choreografieën. Dat onderzoek verliep niet zonder slag of stoot: “Ik had twee acrobaten waarmee ik zou gaan werken en twee dagen voordat we zouden beginnen zeiden ze allebei af. De een mocht niet meer van zijn school, de ander had geld nodig en ging dus ergens anders werken. Toen had ik nog maar één danseres. Ik heb toen nog een danseres gezocht en een andere acrobaat, maar ook met deze acrobaat werd het niks. Uiteindelijk had ik drie danseressen, terwijl mijn onderzoek uitging

van twee mannen en een vrouw. Ik moest dus mijn onderzoek omgooien, twee maanden voor de presentatie. Mijn vraag werd toen: hebben we eigenlijk wel een man nodig om te liften? Terwijl mijn oorspronkelijke onderzoeksvragen waren: Hoe verwerk ik liftechniek in mijn dansstijl? Wat is liftechniek? Welke technieken en lifts bestaan er? Ik heb altijd zoveel beelden van dansers die ik zie vliegen door de lucht, maar ik zou niet weten hoe ik dat moet doen. Als je hele goede, mannelijke dansers hebt, dan kun je daar mee uitproberen, maar ik heb vaak alleen maar vrouwen. Ik ben er nu achter gekomen dat je met alleen vrouwelijke dansers ook een heel eind komt.”

Mannen zijn schaars

Hoe komt het dat Kim vaak met vrouwen werkt? “Ik denk omdat mannen schaars zijn. De beste mannen hebben al werk. Als je nog niet bekend bent en je hebt geen geld, dan ga je werken met de mensen die je kent en die inzien hoeveel zij ervan kunnen leren. In deze tijd kan ik er zelf ook niet veel mee verdienen. Ik heb er afgelopen jaar niets aan verdiend, alleen maar geïnvesteerd. Dat vind ik ook niet erg, want ik ben vereerd dat ik dit mag doen. Dat ik de mogelijkheid krijg om hier te zijn, hier te werken, met mooie dansers. Ik verdien mijn geld op dit moment met lesgeven, maar in de toekomst wil ik hier wel mijn brood mee kunnen verdienen.”

Netwerken

Wat ook lastig is voor een jonge maker, is om meer speelplekken te genereren: “Ik zou graag willen dat mensen de moeite zouden nemen om te komen kijken. Ik heb al zoveel moeite gedaan om mijn werk te laten zien,

maar dat heeft geen effect. Ik heb mensen telefonisch en schriftelijk benaderd, met mooie flyers en videomateriaal, ze uitgenodigd... Maar het moet via via gaan. Daarom is het fijn dat het Parktheater in mij gelooft.”

Want netwerken is niet Kims grootste hobby: “Omdat ik niet brutaal genoeg ben. Ik praat liever met iemand als ik diegene toevallig tegenkom, of als ik voorgesteld wordt. Ik ga niet naar voorstellingen om te netwerken. Dat is misschien heel verkeerd, maar als ik dat doe, dan ben ik niet mezelf.”

Grote dromen

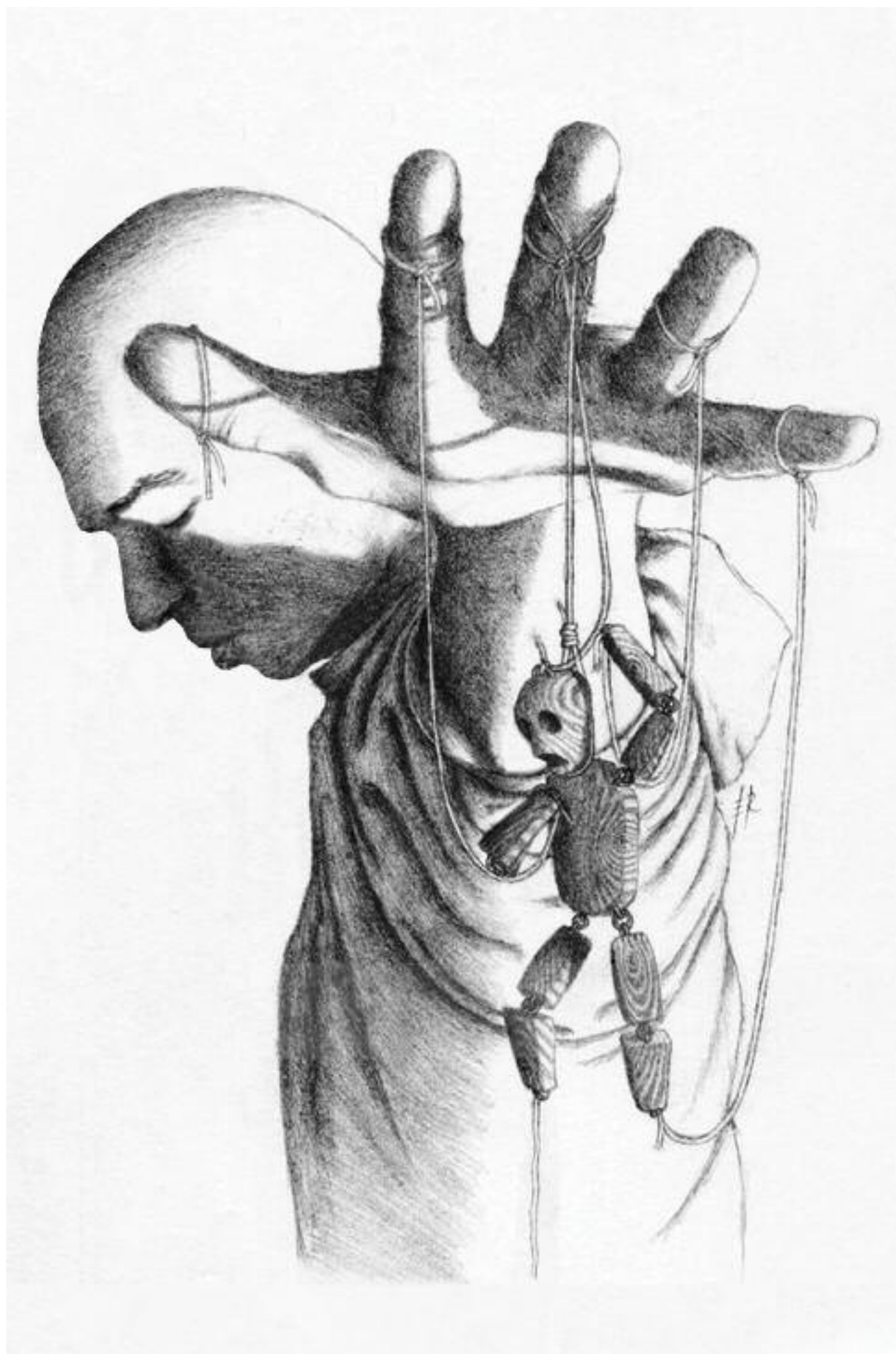
Kim heeft grote dromen: “Uiteindelijk wil ik freelance producties maken voor de grote gezelschappen. Met de beste dansers werken en in contact komen met de beste choreografen. Ik wil groot en bekend worden, dat mensen mijn werk kennen, dat er publiek komt en dat ik kan blijven maken. Ik wil niet meer vijf dagen in de week te hoeven lesgeven, om daarnaast mijn passie uit te kunnen oefenen.”

Of die dromen uit gaan komen weet ze niet. “Geen idee. Ik ben niet zo iemand die zich daar heel erg op focust. Ik ben een doorzetter, ik ga er voor en ik zou zeker balen als het niet zou lukken, maar ik heb het idee dat als ik daar teveel mee bezig zou zijn en het te graag wil, dat het dan juist niet gebeurt. Ik vind dat ik die droom mag hebben, maar ik moet het laten gebeuren en doen wat ik kan doen. En ik blijf open staan voor nieuwe dingen. Maar het allerbelangrijkste is dat ik kan blijven maken. Omdat niks anders mij gelukkiger maakt dan dit. Het product wat ik samen met mijn dansers maak, geeft me voldoening. Ik kan niet verwoorden waar dat vandaan komt, maar creatief bezig zijn, kunst en de theaterwereld is het mooiste wat er is. Ik krijg ook voldoening als een les goed is gegaan en de leerlingen iets geleerd hebben... maar om iets te maken wat uit het niets is ontstaan... en je zet daar jouw handtekening onder... Ik wil mensen ontroeren, door wat ik wil overbrengen met de dans en het thema.”

Leerdoel

Om haar dromen te bereiken heeft ze nog veel dat ze wil leren: “Hoe ik kan variëren in de compositie met een grote groep dansers, maar ook compositie in het algemeen. En muziekkeuze. Ik zet altijd muziek onder mijn stukken, in plaats van mijn stukken op muziek. Hoe kan ik, zoals Jiri Kylián, echt muziek en dans zo samenvoegen dat alles er op gezet is. Ook van Nanine Linning zou ik veel kunnen leren. Ik vind het heel mooi hoe zij zich heeft ontwikkeld en wat ze heeft bereikt. Ik heb een film over haar gezien en die heeft heel veel indruk op me gemaakt. Ze is conceptueel heel sterk. Ik werk meer vanuit het fysieke, beeldend op de vloer, ben conceptueel helemaal niet sterk. Dat wil ik graag leren.”

“Leon staat als cabaretier op een kruispunt in zijn carrière. Hij had het lef om zijn succesvolle pad te verlaten en een compleet nieuwe weg in te slaan. Ik vind het knap dat hij die onzekerheid durft hij te delen met zijn publiek. Wij willen dat proces ondersteunen en vertrouwen geven in zijn zoekproces. Daarnaast is Leon een kundig leraar. Door hem de Comedy Academy te laten geven, maken wij gebruik van zijn vakmanschap als communicator en docent.”

Mons de Goede, programmeur Parktheater

Cabaret als beroep

Verhalen vertellen en mysteries oproepen vond Leon als kind al spannend om te doen, maar het idee om cabaretier te worden kwam pas bij hem op nadat hij een workshop cabaret volgde op Buitenkunst. Dat dit daadwerkelijk een beroep was dat hij uit kon oefenen, besepte hij pas nadat hij voor het eerst geld kreeg voor een optreden.

Maarten Blauw

Leon studeerde een tijdje filosofie, omdat hij wilde weten waarom hij op aarde was. Hij vond het antwoord echter niet in die studie en stapte over naar Vergelijkende Kunstwetenschap, omdat hij bij die studie de minste contacturen had en er dus veel tijd over was om

aan cabaret te werken. Zijn vriend, cabaretier Maarten Blauw, gaf hem het laatste duwtje in de rug om er echt voor te gaan: *“Maarten had cystische fibrose (taaislijmziekte) en wist dat hij binnen twee jaar zou sterven. Maarten zei: “Je moet niet iets gaan doen wat in de toekomst ligt, je moet iets gaan doen wat je nu leuk vindt.” Ik was alleen maar bezig met dat ik verstandig moest zijn en ik geld en verstand moest bewaren voor in de toekomst. Hij leerde me in het nu leven. Dat heb ik ter harte genomen. Wat ik toen wilde doen was cabaret en zo is het gaan rollen. Opeens was ik cabaretier en had ik een programma, een website en een poster.”*

Mentoren

De antwoorden die hij in zijn studie filosofie niet vond, probeerde hij te vinden bij mentoren. Met een aantal mensen uit de theaterwereld, zoals George Groot en Teresa van de Ven, ging hij regelmatig praten om van hen te horen hoe zij dingen deden, wisten, hoe ze leefden: *“Dat heb ik altijd buiten me gezocht, bij leraren, mentoren. Tot een aantal jaar geleden, toen ik besepte dat je zelf de antwoorden moet formuleren en bedenken. Maar ik wilde het goed doen en bij die mensen kon ik dat checken. Bij Bart van Dooremalen, een karateleraar, was dat zo sterk dat ik een periode leerling van hem ben geweest. Hij was mijn Sensei. Daar kreeg ik te horen wat ik moest doen in het leven. Ik had een strak regime. We belden en dan gaf hij mij opdrachten, die ik moest uitvoeren. Nu eten, nu sporten, nu werken aan je nieuwe programma. Dat heeft heel lang geduurd.”*

Drijfveer

Cabaretier zijn voelt voor Leon als iets dat hem overkomen is. Toch heeft hij alweer zeven programma's op zijn naam staan. Hij heeft dan ook een belangrijk drijfveer om voorstellingen te blijven maken: *“Omdat ik voel dat ik nog meer, en eigenlijk nu pas, dingen te vertellen heb. Omdat ik een publiek heb waar ik iets mee wil, ik wil dat niet laten vallen. De plek die ik heb, vind ik een mooie plek. Het is voor mij de meest confronterende plek om me te ontwikkelen. Voor publiek, in mijn eigen voorstelling. Het is zo intensief, elke dag naar een andere plek reizen en je daar weer helemaal opnieuw presenteren, je opladen. Het vraagt zoveel, zo heb je de minste kans om dicht te slibben. In dit beroep loop je die kans niet zo snel, omdat je steeds wordt gewezen op wat je echt belangrijk vindt. Als mensen voelen dat je op de automatische piloot speelt, dan werkt je voorstelling minder.”*

Echt contact

Het werken aan zijn zevende voorstelling, 'Rebel', ging anders dan voorheen, wat Leon veel heeft gebracht: *“In mijn hoofd heb ik steeds iets wat ik wil bereiken, waar ik dan weer achteraan ga; erkenning of geld. Dat is eigenlijk in strijd met de realiteit. Dan ga je iets forceren, vind je dat het niet goed genoeg is. Als ik dat probeer te bereiken, komt er*

een programma uit waarvan misschien maar vijftien minuten raak zijn. Wat ik nu leer is anders kijken, naar de werkelijkheid kijken. Alles is er al, ik hoef daar eigenlijk niets meer aan te doen. Sterker nog, ik moet er met mijn vingers vanaf blijven. Wat ik wel kan doen is benoemen wat ik voel en zie en dat overbrengen op het publiek, zodat zij dat ook voelen en zien. Dat is magie! Dan krijg je echt contact. Zonder te forceren, zonder dat ik een hele bekende cabaretier moet worden. De veertien jaar dat ik nu bezig ben, zijn allemaal nodig geweest om dit te kunnen: loslaten en zien wat er al is. Zo min mogelijk forceren.”

Leon neemt wat deze manier van spelen en contact maken met het publiek betreft, een voorbeeld aan een band: *“Radiohead is één van mijn favoriete bands. Voor mijn gevoel geven zij op de juiste manier door. Ze kunnen ontzettend mooie muziek maken, pluggen in op hun eigen- en collectieve bagage en geven dat door in de muziek. Hun ego is daaruit weg, ze doen dat niet om een belangrijke band te zijn of geld te verdienen, ze zijn alleen nog maar doorgeefluik.”*

Ontrafel Rebel

Als warming-up voor de try outs van ‘Rebel’ speelde Leon ‘Ontrafel Rebel’ in het kader van **thinX**. Vijf avonden lang hield hij openbare repetities, waarbij hij stukjes speelde uit de voorstelling, waarop de regisseur, maar ook het publiek, dan commentaar leverden. Dit hielp Leon in het maakproces: *“De mogelijkheid om ontslagen te worden van de verwachting dat er een hele professionele voorstelling moet staan, maar dat juist de verwachting van mensen is dat ze het maakproces mogen zien, is echt een goede stap als het gaat om loslaten en laten zien wat er op dit moment is. Misschien komt er uiteindelijk wel een moment dat ik voorstellingen ga maken met het gevoel en de insteek van Ontrafel Rebel. Ik denk dat Ontrafel Rebel voor mij tweeledig werkt, het laat mij ontspanner spelen en het geeft het publiek een andere kijk.”*

In het volgende seizoen van **thinX** wil hij daarin nog een stap verder gaan: *“Ik zou een project willen bedenken waarin er een nieuwe vorm van theaterbeleving geoefend kan worden. Ik wil meer bezig zijn met het collectief en daar wil ik experts bij halen, die mij leren hoe ze doen wat ze doen. Ik wil dat leren en op mijn manier weer oefenen met het publiek. Ik weet nog niet waar de grens ligt, het kan alle kanten op. Je zou bijna een toneelstuk kunnen maken met het publiek. Van het klassieke concept in een stoel zitten met het idee: “ik heb geld betaald, kom maar op”, wil ik afstappen en daardoor de ervaring dieper maken. Ik geloof dat ik dat kan, maar ik moet dat nog wel leren.”*

3D

Leon vergelijkt de manier waarop hij theaterbeleving wil ontwikkelen met de ontwikkeling van 3D filmtechniek: *“Dat het publiek ook weet: we gaan nu naar een andere vorm van beleven... Bijna zoals de sprong die gemaakt is met Avatar 3D in de bioscoop. En opeens zitten we anders in die zaal. Iedereen heeft een bril op. We lachen opeens om iets wat iemand die geen bril op heeft niet snapt. Zo denk ik dat we theater ook kunnen verdiepen, waardoor we mensen anders in de zaal komen te zitten. Actiever ook. Dat is bij 3D ook aan de hand, je zit veel actiever in de zaal, want je moet ook een beetje meedoen. Je moet opeens ook naar de zijkant kijken in plaats van alleen recht vooruit.”*

Ook vergelijkt hij het met sport: *“Sportbeleving is ook zoets magisch. Je wilt winnen met z'n allen, opeens ben je allemaal opeens één. En ik kan bijna huilen als ik voetbalwedstrijd zie en we scoren de winnende goal en juichen. Of we verliezen met z'n allen. Dat doet zoveel. Dat is het nieuwe theater. Dat zijn allemaal belevingen.”*

Voordat Leon verder kan gaan met publieksbeleving, gaat hij verder met het zoeken naar de antwoorden op zijn levensvragen en zijn eigen ontwikkeling. Dit doet hij met behulp van toch weer een nieuwe mentor, Pierre Rooymans, bij wie hij een opleiding volgt in bewustzijn: *“Ik begin met hechter contact met mezelf. Ik weet dat het daar begint. Ik weet dat het via mij naar buiten gaat.”*

Lees meer over Leon met de Comedy Academy op bladzijde 10.

NET(ANDERS)WERKEN

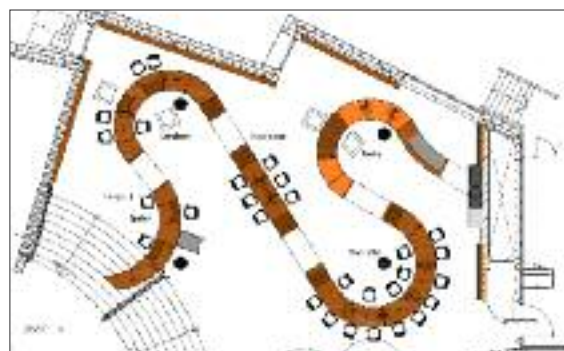
2 april 2013

Onder de noemer van thinX worden ook andere, in eerste instantie niet zo voor de hand liggende groepen in het theater uitgenodigd. Het meest duidelijke voorbeeld hiervan is de speciaal ingerichte foyer voor het NetAndersWerken, naar ontwerp van Alinea Interieurprojecten. Dit doet het Parktheater in samenwerking met Seats2Meet Eindhoven en BuzzyChain.

Op 2 april 2013 is Parktheater Eindhoven, in het kader van het concept Net(Anders)Werken, een SEATS2MEET.COM locatie geworden. Hier kunnen zelfstandige professionals, kenniswerkers en flexwerkers gratis gebruik maken van een werkplek met koffie/thee en gratis WiFi.

Tijdens de kick-off week zijn er gedurende vier dagen acht presentaties gehouden over uiteenlopende onderwerpen. Onder anderen door Ronald van den Hoff, oprichter van de succesvolle formule SEATS2MEET.COM en schrijver van het boek 'Society3.0', Natasja Paulssen, creative director van Dutch Rose Media, de eerste specialist in Nederland die volledig focust op innovatieve toepassingen van augmented reality en Menno van Doorn, directeur van ViNT: het Verkenninginstituut Nieuwe Technologie van Sogeti. ViNT is bekend om zijn jaarlijkse congres over actuele trends en vele publicaties, zoals 'Me the Media', 'Don't be evil' en 'The App Effect'.

De rode draad was: de veranderende maatschappij als gevolg van de enorme informatievloedgolf die ons dagelijks overspoelt en de gevolgen ervan op het bedrijfsleven maar ook voor ons

als mens. Het belang van netwerken, waardecreatie en kennisdeling stond centraal en sloot naadloos aan bij het concept van Net(Anders)Werken.

Het idee achter het aanbieden van co-werkplekken is dat er netwerken ontstaan waarin men kennis deelt. Zo ontstaat er een gemeenschap met expertise op verschillende gebieden. Hoe meer kennis aanwezig is, hoe groter de kans dat de kenniswerker een oplossing vindt voor zijn/haar probleem. Dat betekent ook dat er meer kenniswerkers komen werken naarmate de gemeenschap groeit. Vanuit deze gemeenschap ontstaan verschillende 'gelegenheidsformaties' waarin de krachten van de individuele kenniswerkers worden gebundeld om gezamenlijk een hoger doel te bereiken. Ons uiteindelijke doel is om extra omzet te genereren vanuit de verhuur van vergaderruimtes en opties (zoals audiovisuele middelen, eten en drinken), maar nog veel belangrijker: reuring creëren binnen het gebouw.

Dat laatste is inmiddels in gang gezet. Het initiatief werd direct goed ontvangen en men is erg enthousiast dat er ook andere (openbare) activiteiten worden ontplooid in het theater. Het is nu zaak om de gemeenschap op poten te krijgen. Om dat te realiseren zullen er in de (nabije) toekomst periodiek presentaties en/of workshops worden aangeboden zodat we hier een min of meer vaste gebruikersgroep krijgen die wordt aangevuld met anders hulpzoekers en kennisdelers.

Kent u iemand die in het profiel van een kenniswerker past? Ambassadeurs zijn van harte welkom. Ken je interessante sprekers of heb je andere ideeën of suggesties? Laat het ons weten op S2M@PARKTHEATER.NL.

Tweets van bezoekers

ElluhZelluf
@ElluhZelluf 5 Jun
@S2MParktheater bedankt voor gastvrijheid
Fijn doorgewerkt.. Leuk
@ElenaEindhoven weer gezien ;-)

Ralf Fleuren
@ralffleuren 30 May
Mooi plekje gezien vandaag bij #s2mparktheater

Casper Koomen
@casperkoomen 14 Apr
Vorige week trouwens heel leuke kennismaking met
@S2MParktheater gehad. Ideeën stromen.

makkitwits
@makkitwits 3 Apr
#NetAndersWerken. Heerlijke vergaderruimte.
Heerlijke koffie. :-) (at @Parktheater)

SAMENWERKING MET SUMMA COLLEGE EINDHOVEN

7 april en 2 juni 2013

Door de samenwerking met het Summa College bieden we niet alleen hun studenten een werkplek, maar bieden we ook onze jongste bezoekers een beleving die verder gaat dan alleen het bezoeken van een voorstelling.

Het Parktheater bood plaats aan elf studentes van de opleiding Pedagogisch Werk Kinderopvang aan het Summa College te Eindhoven. Het doel was het uitvoeren van stage-opdrachten in het kader van werkplekieren. De studentes werd gevraagd om activiteiten te bedenken en uit te voeren voor onze jonge bezoekers rondom twee jeugdvoorstellingen. De studentes gaven deze activiteiten zelf vorm en werden daarbij begeleid door medewerkers van het Parktheater.

Op 7 april 2013 boden zij onze bezoekers activiteiten aan rondom de voorstelling 'Buurman & Buurman beginnen voor zichzelf'. De studentes knutselden gereedschapsriemen met de kinderen en lieten ze torens bouwen met plastic bekens en wasknijpers.

Op 2 juni 2013 vermaakten ze de kinderen rondom de voorstelling 'Bobo gaat kamperen'. Ze knutselden konijnenoren met de kinderen, schminkten ze als Bobo, leerden ze het Bobo dansje aan en zorgden voor een Meet&Greet met Bobo.

WEILAND-PROJECT

JEUGDTHEATERGEZELSCHAP HETPAARDDATVLIEGT

15 mei t/m 19 juni 2013

Innovatie van educatie is belangrijk voor de toekomst van het theater. In samenwerking met het Eindhovens jeugdtheatergezelschap Hetpaarddatvliegt hebben we een educatief project opgezet met als uitgangspunt dat iedereen een maker is. De ontwikkeling van de creatieve mens (en in dit geval het kind) staat daarbij centraal.

Annemiek Nienhuis en Fleur van Vegchel van het Eindhovense jeugdtheatergezelschap Hetpaarddatvliegt gingen in het Parktheater zes woensdagmiddagen aan de slag met een groep kinderen tussen de 8 en 13 jaar, met het Weiland-project.

De tuin en het Weiland

Annemiek: *“We zijn geïnspireerd door HETPALEIS in Antwerpen. Zij hebben een project, ‘De Tuin’, waarmee ze de creativiteit in kinderen aanspreken. Wij wilden ook een plek creëren waar kinderen vanuit hun*

eigen inspiratie en ervaringen theater kunnen maken, waardoor wij ook geïnspireerd zouden worden als makers. Het is meer zoeken naar vorm, theatraliteit en sfeer, dan dat we toneelstukjes maken met kinderen. Je werkt met kinderen alsof ze ook kunstenaars zijn, in plaats van als leraar en leerlingen.”

Fleur: *“We hadden per week een thema en een losse opzet van opdrachten. Een voorbeeld van een opdracht is dat we de kinderen vroegen om op de grond te gaan liggen en naar muziek te luisteren. Na afloop vroegen we ze op te schrijven wat ze hoorden, voelden en dachten. Naar aanleiding van die aantekeningen hebben we beeldende scènes gemaakt. We werkten vanuit wat zij als input gaven en wij stuurden daarin.”*

Neem de tijd

Annemiek: *“Wat we ze ook leren is tijd nemen. Geen toneelstukje maken met een verhaaltje, maar een beeld, moment of sfeer uitbouwen. Na verloop van tijd begonnen ze dat echt te snappen en zelf ook te maken. Ze kunnen dat. Dat is fantastisch ontroerend.”*

Fleur: *“Het gaat er voornamelijk om dat het echt is wat er gebeurt, dat ze vanuit een soort van persoonlijk materiaal aan het werk zijn. Het is zoals Hetpaarddatvliegt altijd werkt: associëren, alle mogelijkheden staan open. Theater maken vanuit een fascinatie of thema, iets wat je beweegt. Beweging is een woord wat goed past bij deze lessenreeks. We willen ze graag op gang brengen.”*

Alles kan

Annemiek: *“Ja, je moet ze wel op gang brengen, maar vervolgens gingen we improviseren. Dan gaan ze los, dan gaan ze van alles verzinnen. Het mooie is dat kinderen best geneigd zijn om te zeggen: ‘Huh, dat doe je toch niet? Dat kan niet, want dat is in het echt ook niet zo.’ Je merkt gedurende Weiland, dat ze daar los van komen. Je maakt hun creativiteit los, alles kan.”*

Fleur: *“Af en toe zie je ze kijken en denken: wat zijn we nou aan het doen? Maar een week later reageren ze vanuit zichzelf. Het is alsof je er een laagje af moet halen. Sommige kinderen zijn gewoon niet gewend om te associëren, of na te denken in geluid of beeld. Dat wordt niet gedaan thuis, of op school. Bij anderen gebeurt dat wel. Het is leuk om te zien dat ze ook van elkaar dingen opsteken.”*

Annemiek: *“Ik vond het schokkend dat sommige kinderen al verleerd zijn om te associëren en dan zeggen dat ze niks weten als ze iets moeten verzinnen. Ze hadden dan wel vaak al iets bedacht, maar dat zelf al afgekeurd, omdat ze dachten dat het niet goed zou zijn. Voor een negenjarige vind ik dat best heftig. Je zoekt naar die creatieve bron in dat kind. Van ons als docenten vraagt dat veel. Je moet volledig open staan voor wat zij jou aanbieden en dat een vorm durven geven, of durven inspireren. Ik vind dat ze dat op de Vrije School mooi zeggen: niet een vat vullen, maar een vlam ontsteken. Dat vind ik te gek. Je prikkelt kinderen en laat ze met hun vragen komen. Kom maar met wat jij wilt.”*

Dan wordt het kunst

Annemiek: *“We gebruikten muziek, kostuums, attributen, gedachten en foto's om de kinderen te prikkelen.”*

Fleur: *“Het mooie is dat je ze niet een richting op duwt. In plaats van dat je van tevoren aangeeft wat de bedoeling is, ga je eerst iets maken en na afloop pas vragen waar het over gaat.”*

Annemiek: *“Als je naar een foto kijkt met kinderen en vraagt wat ze zien, kun je daar een kwartier over praten. Wat valt je op, waarom zouden ze dit gekozen hebben? De kinderen kunnen daar dan iets bij fantaseren. Iedereen ziet iets anders, daarin leren ze ook weer van elkaar. Het kan naast elkaar bestaan. Het is juist gaaf als het multi-interpretabel is. Dan wordt het kunst. Je zet hun hoofd aan het werk en biedt ze vervolgens vormen waarin ze hun gedachtes kwijt kunnen.”*

Fleur: *“Het was heel afwisselend. De ene keer maken we een scene met WC papier, de andere keer een scene met een meisje die een hele zware koffer de trap op moet tillen en acht kinderen die naar haar kijken en niet helpen. Op die manier leer je ze ook nadenken over dat ze dat in het echte leven misschien ook wel doen. Bewust of niet. Je raakt ook andere levels in hun bewustzijn, zonder dat je echt aan het opvoeden of coachen bent.”*

Een eindeloze picknick

Annemiek: *“Bij Weiland staat er natuurlijk wel ergens een hekje, maar het is wel heel weids en er kan veel. Dat is de basis waarover we het met Weiland willen hebben: de schijnbaar onbegrensde van spelen en maken. Ik associeer het met gaan picknicken en dat je daar heel veel tijd voor hebt en dat zo'n middag dan eindeloos duurt...”*

Fleur: *“... en het wordt maar niet donker. Er zijn wel heel veel muggen, maar dat maakt niet uit. Dat je thuis komt en beseft dat je helemaal lek bent gestoken, maar dat het wel een hele fijne dag was.”*

Grazen in het Parktheater

Annemiek: *“De meerwaarde van in het Parktheater werken is dat je op de plek bent waar het gebeurt. Je voelt dat hier gemaakt en gewerkt wordt. Er komen artiesten, in de zaal wordt opgebouwd, ondertussen kun je spelen in de lift en op de trappen.”*

Fleur: *“Je hoort Het Brabants Orkest repeteren. Je maakt het mee en mag er tussendoor lopen. Als kind is dat heel bijzonder. Dat was ook het uitgangspunt van HETPALEIS, wat we over hebben genomen, dat je binnenkomt en aan het einde van de dag echt iets gedaan en betekend hebt. Omdat ik hier was, was het een gave dag. Dat je er een positieve ervaring aan overhoudt en dat die ervaring in een gouden lijstje komt. Niet in een plakboek, bij alle andere dingen, maar dat het iets bijzonders is”.*

Buiten spelen

Annemiek: *“Wij zitten als makers ook vast in het patroon dat er een voorstelling moet komen die ergens over moet gaan. Neem ik zelf wel de tijd om bijvoorbeeld naar foto's te kijken? Als je zoekt naar waar de creativiteit bij kinderen zit, zoek je ook naar waar het bij jou zelf zit. Als maker lijkt het vanzelfsprekend dat je die hebt, maar waar zit het werkelijk? Het is goed dat je niet alleen iets doet wat voor de kinderen, het publiek, het Parktheater of hetpaard goed is, maar ook voor jezelf. Daar krijg je energie van. In plaats van dat je moe naar huis gaat, ga je vervuld naar huis en heb je weer wat geleerd.”*

Fleur: *“Het liefst zou ik dit de hele week doen, met 36 groepen. Dat alle kinderen in Eindhoven en omstreken denken: ja! Dit is vet!”*

Annemiek: *“Ik geef al 25 jaar les en we moeten echt iets met educatie voor kinderen. Het valt me op dat iedereen aan het zoeken is naar het geven van een andere inhoud aan de bestaande structuur. Maar eigenlijk moeten we het helemaal loslaten. Binnen een vakgebied is iedereen maar aan het werk en zichzelf aan het herhalen. Ik denk dat het goed is om af en toe te kijken of we het niet op een hele andere manier kunnen doen, hoe je kunt innoveren. Kinderen moeten veel meer ruimte krijgen om echt creatief te zijn. Dat is Weiland. Buiten spelen en kijken wat er komt.”*

THEATERFESTIVAL BEST OF THE FEST

30 augustus t/m 8 september 2013

Al enkele jaren hebben we te maken met een veranderend aanbodlandschap. Door diverse oorzaken is het aanbod van musical, dans, opera, show en toneel uitgedund. Als Parktheater hebben we steeds gezegd een zo kwalitatief, volwaardig en gevarieerd mogelijk programma te willen blijven aanbieden. In de zoektocht naar meer internationaal aanbod en naar vernieuwing in ons programma, is uiteindelijk Best of the Fest geboren.

De eerste edities van Best of the Fest waren in 2011 en 2012. Het was echter op hele kleine schaal, binnen het theater. Voor de derde editie in augustus en september 2013 herrees een prachtig festivalterrein op het grasveld naast het theater. Er kwam een Spiegeltent te staan, waarvoor door programmeur Mons de Goede een programma werd samengesteld: 'Fest Bizarre'. Onder leiding van gelegenheidsformatie 'The Screaming Margarita's', waarvan de bandleden uit verschillende bekende Eindhovense bands kwamen, lieten Internationale artiesten hun beste acts zien. Maria Juncal ontwikkelde in samenwerking met de muzikanten zelfs een nieuwe act voor het festival. Naast de Spiegeltent bouwden de mannen van WAK hun eigen Powerplant; een mobiel theater dat op den duur volledig zelfvoorzienend moet zijn, door het gebruik van bijvoorbeeld zonnepanelen.

Vormgeefster Anouk van Brakel ontwierp hieromheen het festivalhart, dat bestond uit een aantal 'Pipo-wagens' die door haar werden omgebouwd tot kassa, bar en photobooth. Ook vormde ze oude auto's om tot mobiele disco, zwembad en plek waar je je toekomst kon laten voorspellen.

Binnen in de Philipszaal stond de voorstelling '100FEMMES' van het Franse theatergezelschap Collectif Lyon.05. Aan de voorstelling werkten honderd Eindhovense vrouwen mee. Zij repeteerden elf dagen lang in het theater, om op 6 en 7 september de voorstelling te kunnen spelen. Het script van de voorstelling werd door regisseuse Angels Aymar voor een deel gebaseerd op vragenlijsten die de vrouwen van tevoren hadden ingevuld, met vragen over henzelf en hun band met Eindhoven.

Best of the Fest was onderdeel van het bidboek van 2018 Eindhoven. Als we Culturele Hoofdstad waren geworden was het plan om het festival uit te breiden, tot in 2018 en verder.

Reacties van bezoekers over Fest Bizarre:

Bart: *“Prachtige setting zowel buiten als binnen, een betaalbare voorstelling en een verrassende voorstelling. Dit zijn de pareltjes, waarna een ieder met een stralende lach de voorstelling kan verlaten.”*

Victoire: *“Hele leuke voorstelling, mooie begeleiding door de samengestelde enthousiaste band, mooie artiesten! Prachtig die spiegeltent. Ook een hele mooie plek zo dat circusachtige terrein, heel sfeervol!”*

Caroline: *“Wat een geweldige show en ambiance door de spiegelzaal. Jammer dat hij zo kort duurde, maar ik heb begrepen dat er 1 act was uitgevallen op zaterdag. Ik kijk nu al uit naar volgend jaar!”*

Reacties van bezoekers over ‘Man met de Hamer’ van WAK:

Paul: *“Zeer verrassend theater. Wij hadden vooraf geen idee wat ons te wachten stond. Veel verrassing, bijzondere start, energiek spel, de meest vreemde capriolen, leek af en toe erg pijnlijk en stimuleerde de lachspieren. Jammer dat het na 50 minuten weer voorbij was!”*

Reacties van bezoekers over ‘100FEMMES’:

Jeanette de Groot: *“Wij hebben genoten van de prachtige beelden, indrukwekkende eenvoud magisch gemaakt met de belichting. Vooral het ijzersterke begin, de momenten van contact en de diverse bewegingen van de groepen vonden wij spannend, aan de delen met tekst zou nog wat gesleuteld kunnen worden, maar gezien de samenstelling van de “cast” complimenten! Jullie hebben ons een bijzondere avond bezorgd.”*

THINX IN DE TOEKOMST

In seizoen 2013-2014 gaat **thinX** groter groeien en haar activiteiten uitbreiden. In de eerste plaats krijgen de makers van het eerste uur, Marcel Osterop, Kim Leeuw, André Grekhov en Leon van der Zanden, de ruimte om een volgende stap te maken in hun artistieke ontwikkeling. De groep makers wordt vervolgens uitgebreid en versterkt met regisseur- en toneelschrijver Oscar de Boer en zijn muziektheatergezelschap in oprichting, de Bende van Oz, regisseuse en toneelschrijfster Inge Wannet en cabaretgroep Jeroens Clan.

De Comedy Academy, het WElland-project van Hetpaarddatvliegt, de samenwerking met de opleiding Pedagogisch Werk Kinderopvang aan het Summa College Eindhoven en het RAAK!-project zullen verder ontwikkeld worden dit seizoen. In het kader van de Parktheater Academy zullen de Eindhovense gezelschappen United-C, Afslag Eindhoven en Theaterplan lezingen geven, die ook door het publiek te bezoeken zijn.

Voor 2013/2014 heeft Parktheater met **thinX** haar pijlen verder ingezet op drie aandachtsgebieden:

SAMENLEVING   GENERATIES   WETENSCHAP

En bij deze aandachtsgebieden gaat het om de wederzijdse verbinding met theater te maken en te versterken.

We zoeken naar antwoorden en richtingen op de vragen:

Hoe krijgen we de **samenleving meer in het theater en het theater meer in de **samenleving**?**

Het Parktheater geeft meer ruimte aan groepen uit de samenleving om het theater te benutten. Van ondernemers en studenten tot scholieren en buurtbewoners. Omgekeerd zal het Parktheater steeds meer betrokken raken bij projecten in de stad en in de samenleving. En steeds vaker zal de samenleving actief te zien en horen zijn op één van onze podia.

Hoe krijgen we de **generaties meer in het theater en het theater meer in **generaties**?**

Via **thinX** wordt nadrukkelijk werk gemaakt om de generaties met elkaar te verbinden. Op het podium, in de foyers, in de stukken die gespeeld gaan worden en in de overdracht van waarden, verlangens en ideeën. En vooral in het doorgeven van het plezier en het mooie van theater.

Hoe krijgen we de **wetenschap meer in het theater en het theater meer in de **wetenschap**?**

In het kader van **thinX** komen er steeds meer theaterstukken in het programma die een wetenschappelijk tintje hebben. Omgekeerd zal alle kennis die we opdoen over theater, programmering, publieksonvangst en het raken van mensen, worden opgebouwd tot uitgebreide kennis en wetenschap. Voor theaters is dat essentieel om de toekomst bewust en met elan aan te gaan. Voor anderen wellicht ook bruikbare informatie hoe zij hun eigen product, dienst of waarden in de toekomst kunnen uitdragen.

In samenwerking met de NHTV (Nationale Hogeschool voor Toerisme en Verkeer) in Breda gaat het Parktheater een opleiding vormgeven voor zowel studenten van de NHTV als medewerkers van het theater, die aandacht herbergt voor zowel cultuur en commercie als creativiteit: **Parktheater Academy for Creative Entrepreneurship and Social Innovation (PACESI)**. Uiteindelijk zullen de studenten en Parktheatermedewerkers een aantal scenario's ontwikkelen voor de toekomst van het theater.

Jan van den Berg (documentaire-, theater- en filmmaker op het snijvlak van (podium-) kunst en wetenschap en artistiek leider van Theater Adhoc) zal een viertal bijzondere avonden samenstellen over de relatie tussen theater en wetenschap & technologie. Samen presenteren we vier voorstellingen met een 'touch of science'. Ze worden omlijst door een uitnodigend randprogramma van lezingen en forumdiscussies over de raak- en breukvlakken tussen theater en wetenschap.

Manifesto

In de zoektocht naar een mooie toekomst staat Parktheater niet alleen. Aan verschillende (ervarings)deskundigen is de vraag gesteld hoe zij het jaar 2020 in hun vakgebied of aandachtsveld zien en wat dat zou kunnen betekenen voor het theater. Een tiental van deze 'toekomst'-filmpjes hebben we in onze seizoenbrochure aangekondigd. Uiteindelijk willen we vijftig van dit soort 'vergezichten' verzamelen die ons een mooi, zo compleet mogelijk beeld geven van de toekomst. Ook uw en onze toekomst. Die vijftig vergezichten hebben we uiterlijk we oktober 2014 compleet. Dat is ook het moment waarop Parktheater Eindhoven (voorheen Stadsschouwburg Eindhoven) vijftig jaar bestaat. Als het ware blikken we dus terug op vijftig jaar theater in Eindhoven, door vooruit te kijken.

Via een smartphone en de app AdOn brengt u de mensen op de foto's tot leven in een filmpje, waarin zij kort hun toekomstverhaal vertellen. De app is te downloaden in de App Store of de Play Store, waarna u de afbeeldingen gemarkeerd met de Smartphone-icoon kunt scannen.

Expert	Quote
Mees van Doorn Directeur Begeleiderschap/Instituut WNI	"Wij lopen als het ware door een computer" "In het theater zie je niet alleen wat de acteurs zeggen, maar ook wat ze denken"
Willemar Tonessen Acteur	"acteurs worden steeds meer zelf ondernemers" "de kracht van het theater is het creëren van een andere werkelijkheid"
Willeau Weggemert Hoogleraar Organisatiekunde (TU/e) Lid van de Raad voor Cultuur	"mensen geven steeds meer hun eigen dromen vorm" "met high tech zaken kun je alle zinnige bespelen"
Thom Aauwers Directeur Stichting Inude	"een breder cultuurambod is een voorwaarde voor economische doorgroei"

Nalatenschap

Op 4 oktober 2013 openden we een expositie met schilderijen van kunstenaars Jeanine Veldman. Zij liet na haar overlijden ruim honderd schilderijen na, die door haar zoon aan het Parktheater werden geschonken. Ook Jan Janssen schonk een aantal werken van Jeanine Veldman uit zijn collectie. Deze schilderijen zijn te koop. Jeanine Veldman was altijd erg betrokken bij de ontwikkeling van jonge kunstenaars, vandaar dat de opbrengst van de verkoop ten goede komt aan het **thinX**-fonds.

Jeanine Veldman, *In beweging – Extase*

WORDT VERVOLGD...

**Momenteel krijgen bestaande projecten een vervolg
en zijn er er nieuwe projecten in voorbereiding:**

**Kim Leeuw
Oscar de Boer
Jeroens Clan
Inge Wannet
Marcel Osterop
André Grekhov
de Bende van Oz
Leon van der Zanden
Comedy Academy
Parktheater Academy
Samenwerking Summa College
RAAK!-prjocet
Nalatenschap
PACESI
Wetenschappelijk programma**

en de lijst blijft groeien...

Colofon

Redactie Giel Pastoor, Iselle Claassens, Loes Barkema en Marleen van Amerongen

Vormgeving Frank van Eersel

Fotografie Brendy van de Wijdeven, Jeffrey Warlich, Digidaan, Carla Evers, Lisa Klappe,
Vincent van de Hoogen, Marcel van de Kerkhof en Frank van Eersel

Druk Puntscherp, Eindhoven

Oplage 700

Met dank aan alle makers en instellingen die samen met ons de toekomst vormgeven: Marcel Osterop, Kim Leeuw,
André Grekhov, Leon van der Zanden, Hetpaarddatvliegt, NEOS, Vitalis Woonzorggroep,
Seats2Meet, BuzzyChain, Trudo, Twinkelbel, Lunet Zorg, ERVO en Summa College Eindhoven.

Contact info@parktheater.nl

Eerste editie: december 2013

**PARK
THEATER** EINDHOVEN

Een uitgave van Parktheater Eindhoven